Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại học Cornell)

SỐ THỨ 1598 — SIX PAGES — NGÀY THỨ HAI 3 DÉCEMBRE 1923 - NGÀY 26 THÁNG MƯỜI ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIETAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE : 205
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Đông-Pháp	Ngoại-quốc
Một năm.....	12$00	18$00
Sáu tháng.....	6.50	8.00
Ba tháng.....	3.50	4.50

BẢN LỄ MỖI SỐ... 0$08
Mua báo thì phải trả ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

閩新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage)
A Bassac: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Maymou & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tiền, chèques và mandats gửi cho báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Thư-từ Lục-tỉnh Tân-Văn, cũng hai vợ đồng bảo thì đề cho M. LÊ-ROÀNG-NHƯ, chủ-bút.

LỐ'P DẠY VĂN-CHO'U'NG

ở trong trường Cao-đẳng

Ở trong trường Cao-đẳng mới lập thêm một ban gồng đến về văn-chương cho công-chúng bất luận người Pháp người Nam, ai có xin cái thể cấn ở Học-chính cấp cho cũng được vào nghe giảng; những người Nam ta ai đã thông niêu tiếng Pháp sẽ được có chỗ học thêm mà nếm cái mùi văn-học của nước Đại-pháp là [illegible] nhà cũng đã từng truyền ba được biết bao nhiêu là tư-tưởng hay, học-thuật tốt, gây dựng hun-đúc nên biết bao nhiêu là những nhân-vật có giá-trị trong thế-giới khắp trong học-giới hoàn-cầu nay đều cũng công-nhận như thế mà chính ở xứ mình, từ khi có Pháp, học thâu-nhập tới, kẻ thức-giả ai cũng lấy làm nức-nở khao-khát, ánh sáng cũng đã rọi đến cái nhà tri-hức u-ám của ta.

Vậy cứ xét về cái phương-diện học-văn thì ta tưởng cái lớp-học này, các nhà Pháp-học lắt cũng cái khuynh-hướng rất mạnh, lắt xô nhau mà vào học, lắt cũng công sức mà theo cho tới được mục-đích, thâu-thái được cái tư-tưởng học-thuật của người Đại-pháp, để bồi đắp cái cơ-sở văn-học, phát-đương cái tinh-hoa và-hoa cho nước mình.

Nhưng lại xét về một phương-diện khác thì có người ở lớp-học này người mình để thường không lấy gì làm đậm-đà cho lắm, để thường không được hoan-nghênh cho vừa lắm như những khi mở ban học pháp-chính, mở ban học sĩ hoạn ngày xưa. Vì cái chí đi học của người mình với cái chí đi học của người ta vốn khác xa nhau lắm. Người ta đi học là để cầu khôn cầu biết, lúc nhỏ học phổ-thông là học lấy cái tri-thức làm người, lúc lớn học chuyên-môn là học lấy cái năng lực doanh nghiệp, tiến lên một bậc nữa mà học cao-đẳng những ban văn-chương, cách-trí, thiên-văn, địa-chất các khoa học cao-đẳng v. v., là học để do xét cái bí-hiểm của trời đất, xiển-minh cái nguồn-lý cho đời người, chứ không có cái học để mà chuốc hư-danh, bôn-cầu cận-lợi. Người mình đi học mà có được cái mục-đích chính đáng, cái tôn-chỉ cao-xa như thế thì phần ít lắm; xưa kia học chữ Hán thì cái chí đi học chỉ cốt tại làm ông cống ông nghè; bây giờ học chữ Pháp tai cái chí đi học cũng lại chỉ cốt làm quan tham quan độc; học gì thì học mà cái khuynh-hướng cũng chỉ có cái danh với cái lợi, chứ không có cái khuynh-hướng về sự học bao giờ; gọi là học phổ-thông mà giá không có cái bằng sơ-học, thành-chung-học có thể lần được cái bước thăng lên trường nhà trường khá, có cái hi-vọng chức lớn lương nhiều, gọi là học chuyên-môn mà giá tốt-nghiệp ở trường học ra, không có cái danh-vị sẵn sang lương tháng được trăm đồng trở lên thì có khi cũng không được mấy ngươi chịu nổng-phí cái công đến sách mười năm mà về nhà làm ruộng, làm thợ, làm nghề bọ nghiệp kia, đi chữa-thuốc rong hoặc đi dạy học mướn. Nay cái lớp học văn chương mới mở nầy, theo học ở đó có được cái danh gì hay cái gì không? Cái lợi nghe rộng biết nhiều, cái danh trở nên người thông-thái, nhưng cái danh cái lợi ấy lại không phải cái danh cái lợi mà người mình thường vẫn hâm-hở ước [illegible] nhỉ của người mình là cái danh gọi quan vinh quang no, cái lợi có bổng lương tốt, có tiền nhiều thì không trông vào cái sự học nầy được gì cả. Lớp học nầy là một lớp học dạy theo như các trường-tại-hộ ở bên Tây, chỉ có thầy dạy, có bài học mà không có thi-cử bằng nọ bằng kia; người theo học chỉ có cái hi-vọng nghe rộng biết nhiều, may ra trở nên một người thông thái mà không bao giờ có cái hi-vọng làm được quan nọ quan nọ, có bổng lương tốt có tiền nhiều. Cứ theo cái chí đi học của người mình thì ở nay thì đối với lớp học nầy, tưởng không lấy gì làm đậm-đà cho lắm, không sao hoan-nghênh cho vừa được bằng những khi mở ban học pháp-chính, mở ban học sĩ hoạn ngày xưa.

Ở! sự học là cái của bản thứ nhất ở đời, học thêm được một điều thì ích lợi cho thân mình, cho nước; mình được một điều, không ai có chút thì giờ nào dư mà không nên công hiến vào sự học cả; huống lại là cái học văn-chương của Đại-pháp, ngư vi thế-giới xô nhau tới học tại các đại-học đường bên Pháp mỗi năm biết bao-nhiêu người mà kể; người ta còn không quản lao phí mà tìm-tòi nghiên cứu lấy cái tư-tưởng học-thuật rất phong phú, rất hoa-mỹ, rất tinh-tủy đó; người mình mang tiếng là được nhờ người Đại-pháp làm thầy hướng-đạo, thật sức mình học được đến đâu thì người Đại-pháp cũng sẵn lòng dạy mình đến đấy, lớp học văn-chương mới mở ra đó chẳng ắt là đã cho người mình lên tới bậc văn học Cao-đẳng hơn trước nhiều lắm đư? Nếu cái khuynh-hướng của mình về Pháp-học mà chỉ đến kiếm gạo là hết, không còn có cái hi-vọng cao xa gì nữa thì chẳng là thấp kém lắm dư? Ta chắc rằng cái cốc hư-danh cận lợi của người mình đến nay cũng đã gột rửa được nhiều, nhất là những người đã có theo đòi Pháp-học thì tất cũng đã có cái chí cần học cao hơn trước, dù cái lớp học nầy khó gì phải là cái bước thang cao khoa biển-hoạn, không mong theo học rồi kiếm được một cái lương bổng cao, nhưng vì một cái nền văn-chương tốt đẹp, một cái khu tư-tưởng học thuật phong thiệm dồi-dào mà học để lấy cái thực lích cho thân mình, cho nước mình về sau, thì người vào học chắc cũng đông mà ai-nấy cũng có công cùng sức theo học cho đạt tới được cái hi-vọng cao xa của mình vậy.

(T.B.T.V.) T.

AI NÓI QUAN TA KHÔNG THANH-LIÊM

Là không có độ-lượng lớn

Ai nói quan ta không thương dân

LÀ KHÔNG BIẾT XÉT MÌNH

(Tiếp theo)

Bởi không biết hỏi ai để trù lời cho dân rồ nể nỗi quan dân ta xưa nay đối đãi nhau có nhiều lẽ chưa phân biết được bởi làm sao dân ta ham làm quan, mà rồi cũng hay kích bát, hay [illegible] ngày?

Theo ý tôi muốn hỏi ông trạng, ông Ký, ông Binh, ông Binh, ông Mỗ, ông Kỳ, ông Canh, ông Tân, ông Nhâm, ông Qui đó, ta tôi vẫn biết mười ông ấy là người quốc-dân ta thường hỏi thăm mấy ông nể mang-lệ qua-khứ và vị-lai, rồi cứ đó đoán ra thời biết. Mà trong mười ông ấy, không phải ông nào cũng vậy; đem ngũ-hành mà đối với mấy ông thì thấu hiểu sự sanh khắc trong dân ta ra làm sao. Hễ mấy ông tương sanh với dân thì dân giàu, mấy ông tương khắc với dân thì dân mạc. Nên chi quốc-dân ta muốn rồ đều kiết-hung, hoạ-phước sẽ đến ra làm sao, trông ngay mấy ông ấy thì biết được.

Nếu ta cứ mấy ông ấy mà đoán được sự kiết-hung hoạ-phước của dân ta, thì ta cần chi phải hỏi đon đến mấy ông; mà ông nào hạp với cung-mạng lộ số dân ta, ta cũng có thể đoán mà biết được.

Xứ ta chia ra có ba: Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Nam-kỳ. Thì trong mười ông ấy ta có thể rút ra ba ông mà đối phó với ba xứ.

Vì như ông Binh-Bình tánh thuộc hỏa, thì được hạp với Nam phương (Nam-kỳ) dường dân-khí; ông Mỗ-Kỳ [illegible] được hạp với Trung-ương (Trung-kỳ) giữ lợi-quyền địa sản; ông Nhâm-Qui tánh thuộc thủy, thì được hạp với Bắc-phương (Bắc-kỳ) giữ lợi-quyền vận tải dưới nước. Thì ba ông ấy ta trông qua mà biết được có thể tương sanh, có thể hạp với cung-mạng của dân ta xứ. Ngoài ra bầy ông kia dân ta còn mong gì hưởng nhờ được. Dẫ xưa nầy chúng tôi sẽ bàn việc trong khác của mấy ông đối với dân ta một cách nội-tình....

Nhưng mà dân ta lại không biết lo bề nối ấy, để đem tiền, đem lẽ vật đi cống hiến nhà quan, bưng bốc nhà quan mà cầu lấy cái thế lực hầu ăn hiếp kẻ dưới hơn nữa; rồi lại cao rao rằng: quan ta không thanh-liêm, quan ta không thương dân, thì có đáng ghét chưa?

Có phải là không độ-lượng lớn và không biết xét mình ấy chăng?

Trung-Trực

VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Ba-ri ngày 28 Novembre 1923

Vua Bệt-xỷ

Vua Bệt-xỷ (Ha-tư) đến thành Ba-ri

Bên A-lơ-măng

Thành Dusseldorf — nhiều hàng lựu gia-kéo cùng quân-binh La-ma và Banh-gích.

Nhựt-báo Nam Mỹ-quốc ngày 29 Novembre 1923.

Điện-thuyết

Bordeaux.—Ông Paras, Hanh-sự xứ Ba-na-ma đọc một bài điện-thuyết về lễ bách-niên kỷ niệm xứ Ba-na-ma, các nhà trứ-danh dự lễ đều chúc cho cho các đức Giám-quốc xứ dân-quốc.

Mới đến

Thành Mai-xây.— Vua Bệt-xỷ đã đến thành *Mai-xây*

Dân-quốc Ré-na-ni

Tòa thượng-thẩm Binh-bị bị ông Mathes gắt-tán ông Mathes định phế Chánh-phủ, ấp một Chánh-phủ vô-biên thống-nhứt. Các quan tương-thư chịu vậy hay là không chịu cũng vô cang. Lại tính chiếu nầy lập tòa Mới-các tự lập.

A-lơ-măng

Thành Bệt-lanh — Đảng trung-ương sẽ buộc đảng bảo-quốc nhiều đều chỉ-bảo về chánh-sách nội-trị và lập hảo-hiệp nước Bơ-rất. Đảng bảo quốc sẽ xin đảng bảo-quốc Bơ-rất lập một phe nghiệp-chủ. Đảng dân quốc thời không tương thuyết chi nữa và chỉ dự vào cuộc hành-động nầy là có ý lập quốc-tế mà thôi.

Phòng chống-nghị Bơ-rất bàn-nghị về sự nào đông hôm qua. Nhà nghị-viên cong-sản là Madame Wolfstein cai-quản cuộc nào-động ấy bị bắt.

Ông Sererin nói rằng từ ngày 15 Novembre linh tuần cảnh bắt được 4.000 cây súng sáu, 24 khẩu súng liên-thanh và 500 cây súng một lòng của đảng cong-sản.

Vua Ếch-banh

Thành Naples (Italie).— Vua và Hoàng-hậu Ếch-banh đã đáp tàu về xứ rồi.

Paris, ngày 30 Novembre 1923.

Chánh-phủ A-lơ-măng

Tin thành Bệt-lanh. Ông Marx đầu đảng Trung-ương lập tòa Mới-các. Ông Stresemann cùng các ý bộ ngoại-giao và ông Gessler cũng giữ bộ Binh.

Bọt-đô ngày 30 novembre 1923.

Đấu xảo Vô-tuyến-điện

Cuộc đấu-xảo Vô-tuyến-điện đã khai lại đầu lớn (Grand Palais) hôm thứ sáu.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Râu con phải nợ

Nghe vụ tên Ng.... Cholon nhận số giả mà lãnh bạc, bị bắt giam tại ngục hôm rày người mẹ là vợ của Thơ Y.... cũng nhà có sắm, tức vì con làm nhục nhà lông-môn nên rầu mà mượn dây oan-nghiệt thắc cổ đêm thứ năm trưa bữa thứ sáu 29/11 trong nhà mới hay. Nghe nói tuật lấy làm đau đớn.

Đi hội

Hôm thứ bảy, 11 giờ sớm mai tàu Paul Lecat kéo neo chạy ra Hanoi, có quan M. uyên-soái Nam-kỳ, quan Thống-sứ kiêm biện, ông Fâyo nghị-trưởng quản hạt hội-đồng, ông Labasto nghị trưởng phòng Canh-nông, ông Lê-văn-Hiền thương nghị-viên, ông Son-Diệp thương-thư Cao-miên quốc, ông De Larbevoilère, ông Marquis v.v.

Thật là gan

Sớm mai hôm kia có một người dân-bà tên là Nguyễn-thị-Nhan ở dưới chiếc ghe chài đậu mé sông ngang hàng Ogliastro lấy con dao ăn trầu muốn cắt cổ mà chết.

Có bốt đến và chở đến nhà thương thì được bên chịt và hỏi thì thì Nhan khai rằng vì vợ chồng rầy lôn lại có bắt binh nhiều việc.

Có con không gìn giữ

Hôm 3 tây lối 5 giờ rưỡi con Xủ a con tên Tam con của Hồ Quới đeo xe bò nên té xuống bị bình bằng.

Lối 5 ý tại đứa nhỏ.

Tân phát

Phường hát xiếc M. Tạ-duy-Hiển hát tại Bình-tây, Thiên-hạ đi coi đông nào vì các thứ thú M. Tạ-duy-Hiển bày giờ tập nhiều kiểu hay hơn mọi lần và lại nhẹo lôn cách nào cũng giỏi hơn xưa. Mà cách mấy tháng mà thấy cơ tấn phát là thường, nên đức vua Cao-miên ban thưởng mỗi người một cái mề-đay là phải lắm. Ngày nào phường hát xiếc nầy xuất dương thiết không bỏ cho tiếng Việt-Nam.

Ai nấy đi coi mới thấy.

***

Phường hát cải-lương Văn-hi-bang của M. Mười Vai hát hiệp giờ cũng hay hơn mọi lần thập bội, nên bữa nào bữa nấy thiên-hạ đi coi chật rạp. Ấy cũng nhờ cầu tuồng đắt hay, lớp tuồng sắp qua Bắc-kỳ mà *Michel Phát* tự Đào-Châu và nhờ mấy tay đờn tuồng, như hồm thứ bảy hát Phụng-Kiều, Lý-Đông thì có *Phi* đông vai tuồng Phụng-Kiều, cô... đông vai mẹ Phụng-Kiều, M.... đông vai Lý-Đông v.v. xem ra thì cả thảy đều hay, không vai nào lép cả. Nếu xét ra cho kỹ bảy phường hát *Văn-hi bang* tân phát nhiều, nên ít phường hát nào đám vì.

Đèn nổi nầy mà còn sanh sự

Trong đêm 29 rạng mặt 30 lối 3 giờ linh tuần thành đi xe máy gặp một đứa con gái tên là Trần 19 tuổi ở Tuần-đức, đang ngồi khóc nói rằng có tên xe kéo nọ kéo nó đến đó rồi nài hoa ép liễu nó. Mấy linh ấy liền chạy bì kiếm bắt được tên kéo xe ấy tên là Lê-văn-Qué ở đường Verdun nên giải qua Hiệp-lý.

Thầy dưới giếng

Giađinh. — Ở tại Giađinh sắp sửa thầy của một người dân-bà dưới giếng?

Bà đầu thì người ta cho là tu-vấn sau lần rồi lại bị giết. Người dân-bà ấy lấy Võ-văn-Sieng, ngày kia Võ-văn-Sieng bắt đồng nói chuyện với một người khác nên Sieng nổi ghen đánh đập nên người đàn bà ấy có chạy ra gọi thầy. Vì vậy mà nghi cho tên Sieng giết, nhưng không bằng cớ nên thả ra. Vụ nầy còn tra xét.

Hướng truyền

Hàng thịt cầy mới mở

Cách vài mươi năm nay ở trước cửa Thương-tự gần bến Thương-bạc có bày những hàng gỏi sanh, gỏi cuốn nước nhứt là về mùa hè các hàng ấy thinh lình vì trời nắng bức đi tìm rồi xu gối ao giếng nước, cái thú ấy khiến cho người Kinh-đô mấy lâu nay vẫn ao ước mà chưa được khi nào thỏa lòng.

Vì cách ít lâu nay cái thú ấy đã bị cho lập ra những hàng cao lầu cả!

Mới rồi ở nơi ấy mới nầy ra một hàng thịt cầy khá lắm mà có ông Ngô làm chủ nên hàng thịt lại đông lắm vì ông ấy là một nhà chuyên môn về nghề phanh nhằm khoái chích nghề thịt cầy đã lâu nay ai cũng biết tiếng, những người thích ăn thịt cầy trong một năm may ra kiếm được một vài con cầy béo thời phải mới rước ông ta đến mới có món ngon hảo ra cái nghề ấy của ông chưa khi nào được làm cho thẳng tay cho vừa ý.

Nay nhân cái dịch chó dại lưu hành ở trong hai Thừa-thiên thời sự phát cuồ bắt chó rất nghiêm nhặt cho nên nhà có 2 con chó bớt 1 hoặc khi cho cả 2 toàn về tay ông ấy nhận cả, nên ông mới lập ra một cả hàng thịt cầy mỗi ngày giết có mười con làm đã các món ăn ngon sang qui nên quan khách rập rìu ngưa xe đông đảo. Nay cái hàng « thấp lâu » ấy cũng nghiêm nhiên có cái vẻ phong lưu.

Hát cải-lương

Phường hát ở Nha-trang đã đi được ít tháng nay thì phường hát cải-lương ở Huế lại tiếp gót. Một rạp hát kia mỗi đêm tối thứ bảy lại diễn trò hát cải-lương có theo đạo ca xướng ở Huế mà diễn thanh lối hà mới xem cũng khá lắm. Mong rằng càng ngày luyện tập càng thêm giỏi cho xứng với cách cải-lương.

Ban trị sự hội hữu ái học chánh mới lập

Mới rồi kỳ hội-đồng thường niên của hội hữu ái của tôa học chánh Trung-kỳ đã bầu được một ban trị sự mới. Những chánh sách và chức dịch của các đại biểu được như sau nầy.

MM. Ng-khoa-Toàn, giáo học chánh chủ hội.
Trần-Sanh, trợ giáo, phó chủ hội.
Lê-Vân-Kỳ, trợ giáo, thư ký.
Lâm-cảnh-Tũ, phụ giáo, phó thư ký.
Võ-liêm-Sơn, giáo học, chưởng ngân.
Nguyễn-Chương, trợ giáo, kiểm khán.

Khi đã bàn cử xong thì cả tọa đều tỏ lời mừng rỡ mà chúc cho bản hội được thành vượng và phát đạt càng ngày càng thêm; lại cũng thầy đều lấy làm vững ý mà đã bầu được ông Nguyễn-khoa-Toàn làm chủ hội. Vì rằng ông Toàn là một bậc văn học có tiếng ở trong học giới ngày nay, lại là một người thế phiệt trâm anh đã có tài lại có hành, mà ông ấy thường có lòng nhiệt thành đối với cái nghĩa vụ với cái tôn chỉ của các hội trong học giới như khi ông ở Huế thành ông đã từng làm phó chủ hội, hội Việt-Nam Thanh-niên và các hội học như là khai trí Tiến-Đức cũng tri trí ông đều có chưu hội viên cả; nay ông lại làm chức chánh chủ hội ở hội hữu ái tôa học chánh ở Trung-kỳ thời thật là một chức rất xứng đáng với cái phẩm giá của ông, cho nên ai nấy thầy đều vui vẻ mà tăng dương cái tài năng của ông và xin ông nhiều lấy cái trách nhiệm chức chánh chủ hội mà đông tâm hiệp lực mà lo liệu việc hội cho càng ngày càng thấy tiến bộ lên mãi mãi.

Vậy ông Toàn đã đáp ta những lời quá khen của các hội viên và xin tạm tâm mà mà lo việc hội cho được tiến lòng của liên hữu đã phú thác, xong, thì giải tang.

Bổn-báo mới hay tin rằng ông GIUNTOLI là chủ hãng BIJOUTERIE PARISIENNE (hiệu Con Rồng-Vàng) về nghỉ bên Chánh-quốc mới qua. Nghe rằng ngài đi nghỉ kỳ rồi có đến viếng mấy hãng chánh bên Pháp-quốc mà thương nghị về việc mua bán hột xoàn, nên khi ngài về bên nầy rồi có sắp đặt cuộc mua bán trong hãng lại rất nhiều.

Kể từ đây ngài có trử bán hột thủy xoàn nhiều hơn khi trước, đủ nước tốt thượng hạng, lớn nhỏ đều có đủ và lại bán rẻ hơn các hãng khác nhiều. Ngài lại có chế nhiều kiểu đồ nữ trang, như Médaille, dây chuyền, cà rá, vàng vòng bằng platine nhận hột xoàn theo kiểu kim thời, xem rất đẹp đẽ và khéo léo vô cùng. Ông GIUNTOLI tánh tình vui vẻ hiền lành ai ai cũng đều biết. Quí ông, quí bà ở Lục-châu có dịp đi Saigon xin đến hãng xem chơi cho biết. Dầu mua hay không ông Giuntoli và các người giúp việc trong hãng cũng một lòng vui vẻ mà tiếp rước quí ông quí bà.

Hoặc giả quí ông quí bà ít có dịp đi Saigon xin đến tại mấy tiệm ngánh của ông Giuntoli mới lập dày cùng tiện.

Như ở *Bạcliêu* có tiệm DƯƠNG-XƯƠNG, Fils — *Bếntre* có tiệm NGUYỄN-VĂN-NHÂN — *Cầnthơ* có tiệm Mlle ALINE ĐIỀN.

Mấy tiệm ngánh nầy đều có trử bán đủ đồ nữ-trang của hiệu con Rồng-Vàng và cũng ý một giá với tiệm chánh ở Saigon.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HÀY COI CHỪNG
Thuốc
Giả mạo theo kiểu
CỜ NÀY

CIGARETTES
NATIONALES
Hày hút *thuốc cây cờ* Tam Sắc đã ngon và không khô cổ
Hãng : Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) *Saigon làm Đại-lý*

PHẢI COI CHO KỸ
HIỆU CỜ
TAM SẮC
sẽ mua

Hoàng-hải tân-văn

Đàn-bà ác

Ở xứ ta đây cũng có nhiều người đàn-bà lòng dạ độc ác lắm, chồng làm việc có làm đâu chi gian-giảo mà bỏ bắt đến khi giận thì bỏ đến có bốt mà khai đặng làm cho chồng ở tù. Bởi cớ đó mà lắm người đàn-ông phải sợ vợ.

Như mới đây ở Đại-Pháp ông Frontin là người thợ làm và bán đồ vàng có tiếp một đàn-bà lạ mặt, bỗng không mà nói: Nè ông, người ta ăn cắp đồ của ông, nói rồi lại dưa ra sau cái hộp đựng thuốc bằng vàng. Người thợ nhìn biết quả quyết là đồ của mình nên hỏi thì đàn bớt người đàn-bà ấy khai rằng mình là vợ tên Albert Picot ở đường Folie — Méricourt, là người giúp việc với ông Frontin có ăn cắp của đồ của ông nầy và lại khai rằng tên hoa-lang Van den Eyade hoa trước. Nghe lời khai ấy có-bốt liền ai bắt, tới Tòa tên Picot và tên Van den Eyade.

Hỏi người đàn-bà ấy sao lại nhào tâm khai cho chồng ăn cắp đồ như vậy, thì người đàn-bà ấy khai rằng được trả thù vì người chồng bắt đứa con gian chỗ bên nội nuôi.

☘

Cuộc đua ngựa lớn

Mới đây ở bên Huê-kỳ có một cuộc đua ngựa thật là lớn, thiên hạ đi coi hơn 100.000 người. Con ngựa «Zev» của Huê-kỳ đua ăn con ngựa «Papyrus» của Ang-lê. Độ đua ấy người chủ con ngựa «Zev» ăn số 1.200.000 quan.

N. B. — Tuy là nói đua ngựa chớ trong đó cũng vì danh tiếng của nước nhà nữa.

☘

Ai nở nào

Ở bên Bew-Jersey nước Huê-kỳ có một người đàn-bà bỗng không mà điên, nhà ấy bình dầu xăn đồ trên giường chỗ đứa con 6 tuổi đang nằm ngủ mà đốt và đóng cửa lại đến bốt mà thọ tội. Đứa nhỏ chết thiêu.

☘

Tục ở xứ Serbie

Hôm 21 tây ở bên Belgrade (kinh đô nước Serbie) có làm lễ tôn đức đông-cung. Mỗi đạo binh lấy tên một dòng sông mà đặt: đạo binh Danube, du Timok và du Vardar mỗi đạo binh ấy đều mộc một ve nước sông dòng ấy mà dưng, cho đông-cung vào đặng làm lễ.

☘

Giàu còn giàu thêm

Một nhà ngân-hàng Colmar mới trúng được 1.000.000 trong cuộc xổ số Exposition internationale des arts décoratifs industriels, nên đầu tháng phát lương cho thêm chức việc mỗi người một tháng lương.

☘

Mỏ vàng tại Bulgarie

Ở Sofia đánh dây thép lại Central News nói rằng bọ mới tìm gần làng Radomir, phía Nam nước Bulgarie một cái mỏ vàng.

(Mai tiếp).

TỔNG-LƯỢC SỬ-KÝ

CAO-MÊN QUỐC

(Tiếp theo)

PHẦN THỨ NHỨT

Những dân tộc hồi thế-kỷ thứ 13

ĐOẠN THỨ NHỨT

Những dân tộc

Tích ấy chẳng nhắc sự giao-sang trong nước cho sự thân-đoạt của ngoại người bổ sức mạnh cùng tiền hoặc là lực binh ra trận thì vay rồi tiếng chạp-chả, trống đón cầm xua mà la, lớn, sao trống cơm, và lo kèn là đi vậy, song lại thuật nhiều việc về sự lập đền thờ đạo phật khắp hết, hoặc thờ phật Ha-Mo, (divinités brahmaniques) phật Hi-nu (Vichnou), phật X-Ha (Siva) lại cũng thờ phật Tai-sa-da nữa. Cũng là từ đấy mà người Cao-mên khỏi sự thờ phương, tin tưởng và mộ đạo phật vậy. Những tích ấy cũng có kể rất kỹ-càng những cách lễ và những đồ cúng dường cho phật-thánh như những lá: lôi mỏi, đan ông, đàn bà, và con nít, vô vật thì: trắc, hồ, xe-cố, ghe, thuyền, vườn-tược, ruộng-nương, cây-trái, đồ quí giá bằng vàng, và bằng bạc v... v...

Phần khác ta đọc thấy trong tích ấy đã thờ bình phật về lối lạc-đạo, cũng làm lối, hoặc làm hại và hành phạt những sải ở chùa; (Cao-mên gọi là ông Lục) đều cho mấy ông có lỗi-lầm tham-tàm xôi-bôi một vài món cúng tế cho phật-thánh cũng được miễn tội luôn.

Vua có ban hành thánh-du dưới đây:

« Tại đây thờ-phượng phật-trời,

« Dành cho các sải đặng nghỉ sửa an;

« Người người chẳng được đoo-ngang.

« Ngồi xe, giương lọng, phất-trần cầm tay;

« Gà đá, chó, chẳng được nuôi.

« Vòng rào đất phật là nơi thiện lành;

« Thánh-chỉ nay đã ban hành,

« Khắp nơi, đâu đó phải thành phải lo;

« Nếu mà trong đa lầm to,

« Nhốt là trí đục thanh đó cũng dường;

« Phật Ha-ga-hoa người từng kinh trong,

« Sớm tua tự-hối sửa lòng;

« Kia là ám-phủ hình rày phạt ma,

« Mọi phật Da-Ma chẳng thả;

« Miệng nghiến răng gặm đỡ gả hành hung.

« Kiếp sống giữ trọn thì chung.

Thêm chỉ cho đến ngày nay mà người Cao-mên kinh trong mấy ông lục của họ hơn là Annam ta kinh trong thầy chùa ta nhiều lắm. Mỗi lần gặp cơn khi đứng đồ cho lục thì họ phải mọp phải lạy. Còn lục tu ở chùa mỗi khi về nhà thăm cha mẹ, thì cha mẹ phải mọp, họ mới mọp lạy là kính trọng đồ mão vàng của lục mão (đồ vàng ấy là áo của phật vậy). Thường dân trong lục tương-tâm với lục thì phải dùng nhiều thứ tiếng riêng để dùng với lục, khác hẳn với những tiếng ấy mà thường dân nói với nhau.

Quân giặc Ba-lai xâm-lăng vào nước (Les invasions javanaises). — Những kẻ chép sử Trung-hoa thuật rằng: khi bước đến thế-kỷ Vilième thì trong giới Cao-mên-quốc rối loạn chẳng yên, và từ ấy chia ra hai nước và mỗi nước thì cai trị bởi một vị vương. Phía Nam nước bể ở chảy vô, có nhiều hồ, nhiều bàu, nhiều vũng thì ta gọi là miền ha-du Cao-mên-quốc; xứ Cao-mên đất liền (Cambodge de la terre ferme), kinh-đô là Sam-bu-ra hiệu-kiểm gọi là Sam-Bo.

Rồi sau ha-du và thượng-du Cao-mên-quốc sáp-nhập làm một nước tôi hồi vua Ha-ta-ra-hoat-mạnh, là con của vua Da-da bua-ra, hưởng của phụ-ấm của mẹ người ở xứ Sam-bu bua-ra.

Dịch-giả: TRUNG-TÂM à Bastrang

Làng An-quảng-hữu.

Avis Appel d'Offres

Lieu et date: *Bureaux de l'Inspection de Cantho, Dic décembre 1923, à 9 heures.*

Objet: *Fourniture de rations de vivres à l'Ambulance Cognacq à Traôn et à l'Ambulance d'Omôn.*

Importance approximative: 4.000$00 pour chacun des ambulances

Cautionnements { provisoire . . . . 50$00 / définitif 200f.00

à verser aux caisses communales de Thiên mỹ et Thoi-thanh.

Lieu où le cahier des charges peut être consulté: *Bureaux de l'Inspection de Cantho, 4e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine, à Saigon.*

Cantho, le 10 Novembre 1923.

L'Administrateur,

Signé: ILLISIBLE.

LỜI RAO

Quan Hội-trưởng thành-phố Saigon kiểm lời cho bà-tánh hay rằng có quan thầy trồng trái đặng phòng bị bịnh trái giống, trong mấy chỗ, ngày và giờ kể ra sau nầy:

NGÀY	CHỖ QUAN THẦY ĐẾN TRỒNG TRÁI
3 Décembre 1923	Quai de la Somme : Poste de police de Vinh-hội.
4 «	« : Eglise de Khanh-hội.
5 «	« : Square de M. Juvet.
6 «	
7 «	Rue Henri-eux
10 «	Rue J.-an-Eudel : Canal de dérivation.
11 «	« : Eglise de Xom-chiếu.
12 «	« : Marché de Xom-chiếu
13 «	Rue Fonck : Poste de police de Khanh-hội.
14 «	Route de Cangloc : Canivean.
17 «	Rue d'Alsace Lorraine : angle de la rue d'Ayot.
18 «	« : angle de la rue Lefèvre.
19 «	Rue Mac-Mahon : angle de la rue Lefèvre.
20 «	« : angle de la rue d'Ayot.
21 «	« : angle de la rue Dohna-Vi.
24 «	Rue Pellerin : angle de la rue Lefèvre.
25 «	« : angle de la rue Dohna-Vi.
26 «	Rue Chaigneau : angle du Boulevard de la Somme.
27 «	Rue G. Guynemer : Immigration.
28 «	Boulevard Charner : angle de la rue Vannier.
31 «	Place Gambetta.
3 Janvier 1924	Rue Obier : près de la pagode des Cheltys.
4 «	Rues Schroeder et Amiral Courret.
7 «	Rue Vieuot : angle de la rue Espagne.
8 «	Rue Lagrand-ère : angle de la rue R. Garros.
9 «	« : angle de la rue Verdun.
10 «	Ruelle Bonnard.
11 «	Boulevard de la Somme : Gare du Tramway de la route haute.

Giờ trồng trái: từ 8 giờ rưỡi đến 4 giờ chiều.

A. THOLANCE.

AI TÍN

Mới nghe tin Mme Võ-kim-Trong thương nhân ở Cholon đã tị trần buổi chiều thứ sáu 30/11/23, mốt cách rất tốc, vì bỗng nhiên không bịnh hoạn chi, mà số tận khởi kỳ, lìm cho ai nghe cũng cảm.

Chưa nghe đình ngày đi cũng bỗng bao đồng nhân đã mấy lời ai điếu, trước phần ưu cùng M. Trong, sau cầu cho hương hồn ương cảnh tuổi đó.

L. T. T. V.

Nghe tin bà xương phụ Thomas SANH, biệt danh *Ini* NGUYỄN-THỊ-ĐÀO linh tứ của M. Paul Ng-văn-Tốt đã từ trần 2 Décembre đang tuổi sáu mươi mốt tuổi đầu ngày thứ ba 4 Décembre 6 giờ ban mai đi cõi. Bổn bào có lời phân ưu cùng tang chủ và cầu nguyện hồn bà về chốn thánh thơi.

PROVINCE DE CANTHO

Avis d'Appel d'Offres

Lieu et date: *Bureaux de l'Inspection de Cantho, le 10 décembre 1923, à 9 heures.*

Objet: *Entreprise du service de balayage des voies urbaines en macadam des centres de Cantho et Cairang pour une période de 3 années à compter du 1er Janvier 1924.*

Importance approximative { Tan-an : 2800$00 (Cantho vilh) / Cairang : 500 00

Cautionnements provisoire et définitif: 20$00 et 5 % du montant de la subvention annuelle, à verser aux caisses de Tan-an et Thuong-thanh.

Lieu où le cahier des charges peut être consulté: *Bureaux de l'Inspection de Cantho, 4e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine à Saigon.*

Cantho, le 10 Novembre 1923.

L'Administrateur,

Signé: ILLISIBLE.

LỜI RAO

Nay tôi là *NGUYỄN-TẤN-NHIỀU*, chủ phố ở làng Bình-lập, tổng Thanh-bửu-Thương, hat Tanan cho ai ai đều biết rằng từ nay về sau tôi đã từ tên NGUYỄN-TẤN-CHIỀU hay là NGUYỄN-VĂN-CHIỀU là con của tôi, vì tôi đã lập nên gia thất cho nó rồi mà nó bất tuân lời tôi dạy, nó đã hoang đàng chi đó, không kể chi cha mẹ, nhà cửa, bỏ số-ăn số-làm, xài phá vô độ; vì tính phụ tử nên tôi phải gánh vật nợ-nần cho nó nhiều lần rồi, và để lời khuyên mà nó, song nó cứ giữ một mực cùng đầu cùng cổ. Vậy thì từ ngày nay tôi không biết đến tên tuổi nó, nợ-nần và những sự chi tôi-lỗi của tên NGUYỄN-TẤN-CHIỀU hay là NGUYỄN-VĂN-CHIỀU, làm ra thì tôi không nhìn biết đến.

Kể từ ngày 1er Décembre 1923, dĩ chi mười lăm ngày, nghĩa là tới (15 Décembre 1923) ai có chuyện chi bất bình về tên NGUYỄN-TẤN-CHIỀU hay là NGUYỄN-VĂN-CHIỀU thì xin đến tôi tại nhà tôi, vào từ 16 Décembre 1923 tới sau thì tôi không biết đến.

NHIỀU.

Saigon le 2 Décembre 1923.

Quí vị ở Cholon nên đến xem

BẠN HÁT XIẾT VIỆT-NAM

Của ông TẠ-DUY-HIỂN

Thường thọ ngũ đáng long bài bội tình

MỚI LẦN THỨ NHỨT TẠI CHOLON

Có nhiều kép hát thiện nghệ toàn là người Annam

Đều đặng Đức-hoàng-đế KHAI-DINH

CÓ BAN THƯỜNG KHUÊ BÀI

Có nhiều thứ vật tập luyện đã thành thuộc như là: Ngựa, Trâu, Bò, Nai, Lừa, Chó, Heo, Khỉ, Voi vân vân...

Khởi sự hát ngày 29 Novembre 1923

Tại Bình-lâu (Sân đá banh) *Đúng 9 giờ tối*

GIÁ CÁC HẠNG

Chỗ 5 ghế	10 00	Chỗ 1 ghế	2 00
Hạng nhì	1 00	Hạng nhứt	1 50
		Giao	0 40

Le Directeur — Propriétaire,

TẠ DUY HIỂN.

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và để cho hẹn kỳ

盛德

CHƯ QUÍ BÀ, QUÍ ÔNG VÀ QUÍ VỊ

Nhờ sự tín-dụng của chư-tôn bấy chầy nên bổn-hiệu ngỡ vài lời cho chư-tôn rõ về sự cần ích mà chư-tôn và thân hằng cố hữu của chư-tôn nên đến bổn-hiệu mà mua đồ.

Vì các thứ đồ mà chư-tôn có dịp đi hội trong lúc Tết-tây và Tết Annam cũng là để cho những người bạn hữu từ giữ xứ thuộc địa.

Bổn-hiệu có bán đồ thứ đồ tối đẹp cho chư-tôn chọn lựa mà giá lại rẻ lắm. Mấy đồ tết cũng vậy không có tiệm nào bán giá rẻ hơn.

Ai mà muốn biết chắc giá đồ của bổn-hiệu thì xin hỏi lại mấy người bạn hàng của bổn-hiệu thì biết rõ, vì họ có mua thường họ cứ việc nói ngay.

Bổn-hiệu bán đồ các thứ hàng bắc thật tốt. — Bán xỉ và bán lẻ như: Đồ cẩm, đồ đồng, đồ kiểu đồ xưa, đồ chạm, đồ thiếu bông vàng, bông bạc, nhiều hình gà bằng, xuyến, the-la-cà, sa-bột, lượt lồng đồ các màu, lãnh bưởi lụa cô-đô — Lụa quảng-ninh, vải may màng, các thứ lồ bông và trơn đủ các màu, các thứ nón tây, giày ba, giày tây, giày cườm, giày bắc các thứ và ngũ bông. — Các thứ rương da và valise v. v.

Cũ bán hàng tàu, xuyến đen, lãnh tàu, lãnh Bắc-thảo, hàng cẩm châu, châu xá, trướng, Lục-soạn trang v.v., nhung đủ màu.

Đồ bạc, đồ chạm, đồ cẩm, đồ Salon (phòng-khách) có bốn cái ghế dựa, hai ghế đơi và một cái bàn, ghế chạm vàn vàn.

Đồ đồng, ấm hương chân đèn, mâm hút vân vân, giá thật tế và đồ lại tốt.

Gởi cách lãnh hóa sao ngân tiền gởi người mua không phải trả.

Đánh giây thép xin đề: CHAUVIN Saigon.

Nhà ĐỨC-THỊNH

81, Rue Catinat Saigon

LỜI RAO

HÃNG XE HƠI

SOCIÉTÉ des GARAGES CHARNER

HỒI TRƯỚC LÀ HÃNG E. C. MONON & Cie

Kính cùng các nhà thầu khoán lãnh chở chuyên hay rằng hãng mới tiếp dặng thứ xe hơi chở đồ, sức chở nổi 1 tonne 1/2 *(1500 kilos)*.

HIỆU

Rochet — Schneider — 12/18 H. P.

Hiệu xe nầy có đã lâu và có danh tiếng hơn các thứ hiệu xe hơi khác

XE ĐÃ TỐT NHỨT

MÁY MÓC ÍT KHI TRẬC TRẸO, SỨC MẠNH DỊ THƯỜNG VÀ LẠI CHẠY MAU

Trước khi các Ngài muốn mua xe nên đến viếng hãng Société des Garages Charner *ở tại Đại-lộ Charner, môn bài 131 — 133.* — SAIGON

TẠI TIỆM

ĐẠI-ÍCH

ở CHỢ-LỚN

ĐƯỜNG THUỶ-BINH, MÔN BÀI SỐ 375

Có bán xe máy đạp hiệu PHI-PHI MALBROUGH, TALBOT, mấy xe hiệu nầy tốt hạng như mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Có bán đủ *đồ phụ tùng* theo xe máy đạp, giá rẻ. *Quat điện khí, bàn ủi điện khí, bóng đèn điện* hiệu Philips, *dây đèn*, vân, vân.

Có *bán đèn măng-sông* thắp bằng dầu sáng và dầu hỏi cho tới 800 bougies, *đồ để hàm đồ ăn* thắp bằng dầu hỏi.

Có bán *Cầm xe-kéo* giá rẻ lắm.

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RẾT CÓ CỦ,

Thứ RẾT VÔ DA

thì hãy uống thuốc

QUINOFORME

bằng bước, viên tròn hay là viên giẹp

Một thứ thuốc chế bằng hóa-vật đã đăng trong các thuốc-địa Langsa.

Có trữ: Các nơi sào-thầy

T.-viện La CROIX

99-3 Rue Philippe de Girard. PARIS

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

TIỆM CHÁNH TẠI QUẢNG-ĐÔNG TỈNH-THÀNH ĐƯỜNG ĐẠI-TÂN SỐ 145-147 VÀ 149, TIỆM PHỤ TẠI CHỢ-LỚN, ĐƯỜNG CANTON, SỐ 38, DÂY THẾP NÓI SỐ 658

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC-TỬU

(Thuốc rượu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG THANH TÂM NGƯU-HOÀNG HƯỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng điên cuồng; hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lão lưng tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm, phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; nhẩu nhão ho hen, long đờm nhức đầu: xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trở, khi huết chẳng thông, thần hồn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v. v.... Nhứt thiết các chứng bịnh ngày cấp phải dùng thuốc nầy là là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh phá ngay cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cấu khiếu lại tiêu trừ ác địch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh đa-đề, khó khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều đáng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hoàn nhơn hoàn đun lấy nước uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hoàn, nếu là bạo hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi nóm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi cho những thương phẩm được liệu tuần y theo phép chế ra mà làm hoàn; uống chẳng nào hay chẳng nấy.

Kí ân cả và đồ rau cỏ ống ăt lạnh lẽo, cũng kị đồ bằng sắt.

Bổn-bả có thai chẳng nên dùng.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn Ông PHẬT kim lâm đỏ giả.

Giá mỗi hộp gồm 4 hoàn . . . 0$ 80 — Hộp gồm 2 hoàn . . 0$ 50

« hộp gồm 4 hoàn, . . . 0 80 — Hộp gồm 2 hoàn. . . 0 50

HÀY HÚT THUỐC gói và thuốc điếu CA-LỐP

GLOBE

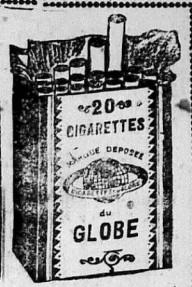

ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE: NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT HANOI

曾大北圻

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

HANOI. — *15, Rue des Caisses 15, (Bureau d'expédition)*

Atelier de tissage au village Bưởi (environ Hanoi)
Filature de soie à Bông-sơn (Annam)

Dépôt:

Lãnh sống bông bát kiết và các bông lạ dệt đúng kiểu lãnh tàu *Bắc thảo* **nơi đầu quân dệt chứ: 南盛興家用**

Giá lãnh sống:	Extra qualité	3 $ 80 một quản
	1re —	3 60
	2e —	3 30
	3e —	3 00
Giá xiên 3 chỉ hàng 5 chỉ:	Extra qualité	4 50 một áo
	1re —	4 00
	2e —	3 50
	3e —	3 20
Giá lãnh đen Bắc-kỳ:	1re qualité 11$00 — 10$50 — 10$00 mỗi sấp 2 áo.	
— —	1re — 7 00 — 6 50 — 6 00 mỗi sấp 2 quản.	

Các giá trên đây khi cao sẽ báo trước, khi sụt sẽ bán rẻ. Xin đồng bang chiếu cố.

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT
Cẩn bạch.

德泰興利昌鋪貨西

DƯƠNG-DIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113 — **SAIGON**

Tiệm tôi có trữ, bán giường dõng, giường sát, nhỏ lớn đủ kiểu, sơn Màu xanh, trắng, đen, giá từ 25 đồng tới 200 đồng bạc có sommier bằng thép và ruột gà, cái khuôn của sommier cũng bằng thép nữa.

Có thứ *giường bằng đồng bạch kiểu mới ở bên Huế-kỳ gởi lại*, **Saigon chưa ai bán kiểu đó, có sommier và khuôn cũng bằng thép cả và có ruột gà, coi lịch sự lắm.**

Có một mình tiệm tôi bán giường ấy mà thôi.

Vậy xin qui ông, qui bà đến xem cho biết *kiểu giường kiểm thời ở bên Huế-kỳ, bán từ 600 đồng tới 1.200 đồng bạc.*

Có bàn, ghế, tủ kiến, đá cẩm thạch và các thứ ghế hiệu « Thonet » như ghế xích đủ (berceuse) v. v. lại có tủ, bàn, ghế, đánh vernis tampon.

DƯƠNG-DIỆN.

KHOÁN CHẮT THUY
(Nước suối thạch)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau bàng-quang, bịnh Phong-Thấp-thống-phong, — đau mấy xương.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đàn.

VICHY HOPITAL trị bịnh thương tì, trường nhược

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải coi cho trúng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIỂU TỀ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự khiết trong nước suối ấy mà ra. — Có bán vì có vỏ

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi sự nơm rồi uống chừng, 4, 5 hoàn thì đã thấy hiệu.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT chẳng cần cho uống chén nước đã thấy hiệu.

Hãy hỏi mua.

RƯỢU SÂM-BANH

MOET & CHANDON

NHÃN XANH *Là tốt hơn hết*

Phải coi chừng đồ giả mạo

Nài cho đặng thứ cái nhãn có ngôi sao 5 nhánh

Đại-lý cho cối Đông-pháp

10, Boulevard Charner. — SAIGON

Tự do diễn-đàn

Ngo công Việt-qui

Đã lắm phen, Bổn-báo có truyền ngôn rằn sẽ mở Tự-do-diễn-đàn nhựng, Bổn-báo riêng để cho việt qui bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hồng thời rằng lên kỳ dưới bài gửi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thật của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề dại vào. Ấy là một điều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịn ăn-nên chưa bỏ. Nếu việc quả, mình tôm đương cầm viết chép ra để gương giấy cả, có sao lại sợ mà nặc danh? Hà chưa thái là khiếp nhược chăng?

Vì cái tại khiếp nhược ấy, gây rồi, bnộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gửi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bổn-báo khiếp nhược nữa, thì Bổn-báo Không ấn hành. Lại cũng những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đề trọn về phần người kỳ tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V.

CŨNG LÀ ĐỀU LỢI CHUNG

Cầu xin quan chủ tỉnh Mỹ tho và quan chủ-quận An-hóa ghé mắt

Thử nghĩ lại từ ngày nhà nước Langsa chiếm trị xứ ta đến nay cuộc khoán trương đã sở chẳng tốt chỗ nào. Như kia lập lấy-thành, chợ-bàu, đường-đường, trường học; nỗ là hóa-xa, điện-tin, thơ-từ tin tức năng tiếp năng thông, lại còn tu kiều bồi lộ dân đó vẫn lại thấy đều cân tiện. Từ thành-thị cho đến chốn quê-mùa trong mỗi-hạt, cách thông hành chẳng còn chỗ nào là chẳng đến. Nếu ngó lại buổi xưa thì cách xa nhau bao nã.

Song le hạt Mytho chỉ còn trong quận Anhoa gồm 2 tổng là Hòa-thành và Hòa-quới cả thảy là 35 ấng nằm trên một cái cù-lao Phú ức. Việc nông-thương kỹ-nghệ và huê lợi đủ đều: Nào là lúa gạo, dưa khoai, bắp, bí, đậu, mè, củi-đuốt, mắm cá chẳng thiếu chi, lại bề địa viên cũng lớn. Bởi vậy những hành khách buôn thương qua lại rất nhiều. Những đường đi tuy không bao xa mà sự thông hành lấy làm bất tiện. Vì từ làng Thới thuận lên đến Giao-hòa, đường bộ địa-hạt không có lộ đá, xe cộ cũng không nên bề chở chuyên hàng-hóa không được nhiều. Còn đường thủy là đường sông cũng đại, sông thì sâu, biển rộng sóng to, thường khi có dông lớn nhơn qua mùa gió biển là gió chướng, những ghe cộ hay bị nguy-hiểm hãng năm. Lại còn nổi bọn cướp biển ẩn núp taeo cầu bãi hay chận đường đón ngõ những ghe thương hồ mà tóm thâu tài vật. Cũng bởi sông to biển cả nên đang tàu bè chẳng có. Mà dầu có cũng khó đương cự với ngọn sóng gió dữ. nhứt là gay trở cho hương-chức làng trong 39 mấy thôn ở nơi cù lao rầy bỏ đi đến tỉnh làm việc quan rất lợi hại. Vì ở xa xuôi nếu được trát tỉnh đổi hầu việc chi thì trát đến làng đã trễ rồi. Bị bộ trót ngày đường, chẳng xe cộ lấy chi đi cho mau được, còn đi gặc thì bị sóng gió trộm cướp cho nên đến tỉnh quá ngày định hẩu. Nhiều khi phải bị quở trách sao không lo bổn phận để quan cần dân trễ, chớ lượng trên nào rõ thấu sự đi đường thế bao là khó. Có khi đi nạp thuế khóa cho nhà-nước phải đoàn cướp biển nầy thâu đoạt, rồi làng phải giăng tay bồi thường, nên chẳng đủ sức thường thì đâu khỏi tù rạc về tội đi đàng hơ-hỏng. Dầu mà đề phòng trước đi nữa rủi gặp bọn ấy thì quả bất địch chúng và nếu chống cự lại e khỏi tóm tanh mạng. Rứa nên cuộc hành trình trong 2 tổng nầy thiệt nên nguy hiểm bề.

Vậy xin quan chủ quận An-hóa tỏ bày ý kiến nầy cùng quan cấu tỉnh Mytho xin cho phép mỗi làng trong 2 tổng xuất công nhơ địa hạt bản đắp sửa lộ đia-hạt từ Thới-thuận đi An-hóa và đường dây thép về giữa làng nầy tiện bề gìn giữ cùng thử từ in tức năng tiếp năng thông kẻo đi theo đàng cũ ở trèo nơi ranh làng lắm làm thanh vẫn xa xuôi chẳng tiện, sau nữa đã đi chơ có làng xe hơi xe ngựa thông hành cho để bề sự buôn thương hàng hóa chở chuyên được nhiều và thử từ cũng mau. Vì mỗi đường ấy lợi đến Giao-hòa thì có đường Tàu đi Bến-tre qua Mytho nên hành khách trong 2 tổng nầy trước đây đề bề thông hành các Tanh cùng hương chức làng đi làm việc quan khỏi đàng hiểm trở. Ấy vậy nếu có đường lộ đã nầy thật ích lợi và phương tiện cho chúng dân 2 tổng nầy biết bao nhiêu?

Dẫn rằng công nhơ trong 35 làng ấy có thiếu hụt thì mở cuộc quyên tiền các nhà nông phu bao phú, các nhà buôn bán trong 2 tổng mỗi người giúp nhau tùy theo sức thì lẽ nào nhiều tay mà vỗ chẳng nên kêu, vì lại là đều lợi chung, tưởng hết thảy nhơn dân phần tổng ai ai cũng sẵn lòng phụ giúp cả. Nghĩ rất đỗi đường xe lửa Đông-hà ra Hà-nội rộng lớn xét bao mà Nhà-nước còn làm được thay, mà hà tất gì một con đường nhỏ mọn không đầy 30 ngàn thước và công làm lại chẳng tổng kém bao nhiêu, sao 30 mấy làng chẳng hiệp sức cử động cho trang hoàng một ít trong tổng? Vì đã sẵn có đường đắp cũ rồi bây giờ khỏi sự làm thì cũng sẵn công xâu của dân trong làng mỗi tên làm ít ngày bồi đắp thêm cho rộng lớn đó thôi. Còn đã thì công nhơ mỗi làng xuất ra mua, làng nào đồ theo làng nầy lại có các nhà bảo phú trợ giúp thì làm sao việc chẳng lưu thành. Nếu vậy nhà nước có chỉ gọi rằng hao ổn cho nhiều, chỉ có cho trường tiền ra công coi phòng đường đắp lộ, dời đường dây thép cùng chỉ cách trải đá cho ra lộ (roulesu) cần đó ư.

Ấy vậy tôi hết lòng cầu ước sao lo nầy thấu đến tai quan chủ-quận An-hóa và quan chủ tỉnh Mytho hai ngài sẵn lòng chiếm nhiệm mà thì tuổ lấy đều hữu lợi cùng dân đang tổng Hòa-thành Hòa-quới nhờ đàng phương tiện.

Sau đây ngữa trông các ngài Nghị-viên địa hạt và cai phó tổng trong phần tổng nầy xét cho rằng đều phải và rập nhau một tiếng nài quyết với quan chủ quận phê chứng rồi chuyển đặt đến quan trên thâu đáo ngỏ hầu sửa sang trong tổng mình cho vẻ vang một ít kẻo còn nơi địa hơn các tổng trong mỗi tỉnh. Xin các ngài ráng cử động lấy, vì các ngài không ngửa quan trên biết đâu phòng gần. Lẽ cố nhiên việc nầy là phần sự của các ngài phải chăm nom trong tổng mình mới phải. Song tưởng ai cũng thoãn mãng lo lợi riêng cho mấy chớ chẳng hề lo bảo toàn lợi chung cho con dân trong tổng mình tấn hóa với mọi nơi. Bởi ấy tôi chẳng nệ phận hèn tài mọn xướng ra kêu ca đôi hàng thô kệt, họa may ân trên có hạ tứ cho chăng? Lại thiết tưởng nếu lời nầy được kẻ quyền các ngài chính lựng rằng tại tôi làm cũi cho cực lòng các ngài dương cơn tọa hưởng thanh nhàn vô lự nữa chi.

Nhưng mà dầu xét đầu chăng, đầu phải đầu quấy, miễn là bổn xã công nhận cho lời nầy là lời giúp đàng phương tiện cho nhơn dân trong quận giao thông thong thả được thì cũng tức chi sở giục của tôi vậy.

HUỲNH KIM CHUNG
Hình-đại (Mytho).

Savon Cadum

Savon tinh anh, như

SAVON CADUM

thì lấy làm hữu ích cho vệ-sinh da người.

Vì lại savon nầy tiêu lắm, gì người ta đang nó trì cung, không bỏ chúc nào, mà lại lâu giải bằng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là Hai quan tiền Langsa.

2 f. 00

LÊ SINH-NHỰT ĐẦU NĂM

Mấy tiếng ấy nhà biết bao kỷ-niệm vui vẻ, nhắc đến những lễ-mễ mà chư-tôn phải cho năm nay. Nếu chư-tôn muốn cho mỗi đồ ấy được người vừa lòng tôi phải lựa nơi danh tiếng mà mua. Chư-tôn hãy đến lựa những bộn bon đồ đẹp đương mùi thơm ở bên Tây mới chở lại cho nhà Patisserie-Confiserie Labigang, F. Paradis Sucr. Tuổi đựng bộn-bon đồ thử bằng hàng thêu có vẻ mầu, giỏ tốt, hộp bằng da ở Vesile và các món khác giá rẻ.

Papillottes cosaques	mỗi kí-lô	6 $ 00
» extra	»	5 50
Mức trái cây đủ thứ	»	7 00
Marrons glacés à 4	»	6 00
Dragées aux Amandes grillées ou aux pistaches	»	6 00
Dragées de Verdun ou aux Chocolat	»	5 50
Dragées Mélange Parisien A nord	»	3 $ 50. 5 00
Framboises et petites fraises des bois Pralines		
Pâte de fruit, oranges, mandarines-fraises		
Pâte d'amandes imitation figues et saucisson de Lyon		
Fondants simple et Fondants fourrés		
Bonbons au chocolat fourrés fruits ou nougat		
Crème divers et Praline		

Nhiều thứ cây Noël
Ông Noël, Guốt v. v. bằng sô-cô-la.

Mỗi bữa chúa-nhựt có bánh mì sữa, pâte thịt. Ai muốn đặt bánh ngọt chỉ cũng có.

Bánh đặt lộ đủ thứ. Pâte thịt rưng. Saquit đặt đãi tiệc và đám cưới.

Giá rẻ và gởi đi bỷ lưỡng.

THIỆT LÀ RẤT HUÊ-DẠN

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỰT

17, Place Gambette
(cuối chợ-cũ)
SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tùy ý người muốn.

TRƯỜNG-TƯ NGUYỄN-PHAN-LONG

Saigon. — Đường Legrand de la Liraye
Số 148, 150, 150 bis, 152, 152 bis và 154

Bực sơ-học có năm lớp.

Bực chung-học có năm đầu (1re Année); Sang năm sẽ lập thêm năm thứ nhì và năm thứ ba. Học-sanh học hết năm thứ ba thì đi thi bằng cấp tốt nghiệp (*Diplôme de fin d'études complémentaires*).

Trường lãnh trò học trong hay là học bán.

Hiện bây giờ còn 30 chỗ học trong

Vì nào muốn cho con chúng nó học thì xin gửi thơ cho M. NGUYỄN-PHAN-LONG *hay là đến tại phòng văn của người mà thương-nghị thì người sẵn lòng tiếp rước.*

Ngày 3 Décembre 1923

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sáng	Chiều
Nhà nước	9 $ 30	
Ngân hàng Đông-pháp	9 30	
Sté de G. de la Banque Ind. de Chine	9 20	
Ngân hàng Hongkong Shanghai	9 25	
Ngân hàng Chartered	9 30	

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá mỗi trăm kí-lô.

Vinlong	6 $ 10	6 $ 20
Gocong	6 45	6 55
Bassac	6 45	6 55
Bacliêu	6 60	6 70
Giá thường bực trung	6 40	6 50

TÀU ĐI LỤC-TỈNH

Chiếc *J. Rueff*, chạy Paompenh, Bạcprêa, Angkor, ngày thứ ba 4 Décembre, 9 giờ tối.

Chiếc *Blanchet* chạy Paompenh, Bạcprêa, Angkor, ngày thứ năm 6 Décembre 9 giờ tối.

Chiếc *J. Rueff*, chạy Cambodge, Laos, ngày thứ ba 4 Décembre, à 9 g.o.

Chiếc *Mékong* chạy Cambodge, Laos ngày thứ bảy 7 Décembre, à 9 giờ.

Chiếc *Annam*, chạy Oaest, ngày thứ hai 3 Décembre, à 9 g.o.

Chiếc *Hainan*, chạy Oaest, ngày thứ bảy 30 Novembre, à 9 giờ.

Chiếc *Hainan*, chạy Tâyninh, ngày thứ tư 5 Décembre à 8 giờ.

Chiếc *Hainan-Namvỹ* chạy Cap. Saint-Jacques, ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ tối và thứ bảy 12 trưa.

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

Tàu chạy về Pháp-Quốc.

Chiếc *Porthos* sẽ chạy đi Marseille ngày 2 Décembre 9 giờ sớm mai (M.M.)

Chiếc *Angkor* sẽ chạy đi Marseille ngày 18 Décembre (M.M.)

Chiếc *Chambord* sẽ chạy đi Marseille ngày 30 Décembre (M.M.)

Tàu ở bên Pháp Quốc chạy qua Saigon

Chiếc *Hoedic* ở Colombo chạy hôm ngày 20 Novembre 1923 (C.R.)

Chiếc *André Lebon* ở Pháp-Quốc sẽ tới lối ngày 14 Décembre 1923 (M. M.).

Chiếc *Amboise* ở Pháp-Quốc sẽ tới lối ngày 28 Décembre 1923 (M. M.).

AI MUỐN MUA ???

Một cái xe hơi hiệu « OVERLAND » còn tốt muốn bán, giá rẻ lắm xin do nơi IMPRIMERIE DE L'UNION, *157 Rue Catinat* mà thương nghị.

Nhà máy xay lúa

MÁY TÀU CÔNG CỤ THỨ MÁY KHÁC

Lục châu quí khách muốn lập nhà máy xay lúa cũng các thứ máy khác, hãy đến nơi hãng « L'UNION INDUSTRIELLE et COMMERCIALE » môn bài 141 đường Chaigneau Saigon.

Giá rẻ rỉ, mà cách trả tiền bạc cũng là dễ; cho trả 3 kỳ cũng là 4 kỳ, tùy theo ý mình muốn.

Ông chủ hãng nầy rất thiện nghệ hết sức về việc nhà máy xay lúa cùng các thứ máy móc khác.

Như trong lục châu quí khách muốn hỏi đến chi về máy móc nông cụ phụ tùng nhà máy, thì hãng nầy lấy làm tiếp đãi tử tế.

Cũng tại Chợ-quán làm và sửa đủ các thứ máy, công việc làm rất kỹ càng và chậm lắm.

SIÊNG

Muốn nhọ bớt và mạnh tuyệt thì nên dùng thứ thuốc điếu vấn rồi hay là bột hiệu Espic

2 f. 25 một hộp

Trong nhà bán ở 20 lợi St LAZARE 20 PARIS đều có bán

Xin nhớ cái kỷ tên J. ESPIC ở trên mỗi điếu thuốc

Nước hôi hiệu

"JEYES"

Khử độc rất tốt và ít tốn hơn hết

Đại lý cho nội cõi Đông-Pháp: «Société Marseillaise d'OUTRE-MER.» — SAIGON

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP

Vệ sanh TỬU của Lương y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy ắt một vị đại dược gần có cùng là trần kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống dặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt động cử lão thành đồng, một mảy tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ, lấm liệt, da thịt đổ sắn, tinh thần trần kiệp.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marins số 190, Cholon.*

Depot: PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue des Marins Cholon

NGUYỄN-VĂN-THIẾT
Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU
Hôtel de France
N° 157, Rue Catinat — Saigon

PHÒNG
Mát mẻ Thanh tịnh
PHÒNG TẮM sạch sẽ có DOUCHE
GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÓN

Thuốc SIROP ở
DESCHIENS
có hoạt tố

Làm cho tăng tốc máu mau, ấy là một vị thuốc của nhà Lương y trứ danh.

Thuốc nầy hiệu lắm, chỉ bởi nơi sở của thứ thuốc có danh nơi. Con nhà thường tại thành Paris đều dùng nó. Trên chai tại Pharm. DESCHIENS, 8 Boulevard Saint-Germain có bán thuốc.

Văn đàn

Cách làm văn-xuôi lối nghị luận

Tiếp theo

Khi đáp lại trước phải làm một đoạn: *Đối-ai-nân* (nghĩa là thưa sẽ nghe rằng), để nói cái đại ý đầu đề ra trước. Làm xong đoạn ấy rồi thời đến đoạn: *Tư thừa sách nẽn nhi lược trần chi* (nghĩa là nay vâng lời sách hỏi mà bày ra đó). Lối ấy mình phải diễn-giải và nghị luận rõ ràng, rồi đến một đoạn nữa là đoạn *Thiết vị* (nghĩa là trôm nghĩ rằng), để giải nghĩa câu đề-án đã kể trên cho rõ cái ý suất-ti bổ đầu; làm xong đoạn Thiết vị thời chuyển đến cớ đầu đề hỏi; hỏi thế nào thời mình biện lý, dẫn chứng, giải nghĩa mà trả lời lại cho phân minh, để ở dần dần từng cớ mỗi. Xem trong những câu hỏi việc xưa, việc nay, lời nầy lẽ nọ, hoặc phải hoặc trái, nên khen, nên chê, duyên cớ bởi sao phải lẽm cho nhẽm nọ phải lẽ mới đúng, yếu cho có nghĩa lý giản minh, lời lẽ đích đáng. Còn như lối đặt câu dài ngắn, đối đáp thế nào thời tùy mình; lối đối đáp thường dùng ở đoạn giữa, những câu vào bài và trả bài thời không phải đối; khi làm xong bài lại có viết câu: *Si giả hạnh phùng thịnh thế, đương sự nên trường quân kiến nhu tự, vị trí thi phi, nguyện chấp sự hữu thời tiến chi, sĩ cần đối,* (nghĩa là sĩ may gặp lối thịnh thời, theo học trường văn, kiến thức hẹp hỏi như vậy chưa biết phải không? xin các quan chấp sự lựa chọn mà tiến lên cho. Nay kính thưa). Câu ấy không nhứt định, có khi tùy theo thể lệ ở trường thi mà có thay đổi ít nhiều. Đó là theo lối làm văn-xuôi tên-ngữ-Ta đại lược như thế.

Nghị-luận. — Lối làm nghị luận cũng tương tự như lối làm văn-xuôi tình-nghĩa, nhưng không phải bắt buộc theo cách thức phép tắc và đối đáp cho lắm; bỏ, viết văn nghị-luận thời cầu ra đề cử? nói việc hiện tiền như là công việc nầy chuyện trò kia, cũng có khi dẫn-cổ, cũng kim; nhưng làm nghị-luận phải đủ lối: *khai, thừa chuyển, hợp,* cho tinh tường, lời lẽ ý tứ phân minh đích đáng mới được.

Trong ba lối: Tình-nghĩa, Văn sách, Nghị-luận, khi đã làm được thông suốt thời hỏi thêm ra các lối văn khác cũng do đó mà ra cả.

Nước ta từ xưa lấy văn trường-ốc không dùng văn chương nôm, nhưng sở dĩ các bài tình nghĩa văn sách nôm có để lại đến nay là do các bậc "khoa-mục" tiền bối trong khi hứng bút đã phỏ theo Hán văn mà làm thành Quốc-văn để xem chơi, chớ không đem ra thi cử. Đến nay văn Quốc-âm đã dùng đã các lối: Nghị-luận, trước thuật, kỷ thi và khảo cứu v.v... Gồm cả các lối ấy làm thành lối văn xuôi; thế thời hai thứ văn-xuôi mới phát hiện từ nay, chớ xưa vẫn chưa có bao giờ, mà văn-xuôi ngày nay có làm điều bổ ích cho xã-hội hơn các lối văn nôm đời trước.

Nay ta muốn học làu văn xuôi cho hay, thời trước hết phải dùng những bài văn nôm xưa của các bậc danh nhơn xưa để làm gương mẫu, ai cũng thấy chịu là tuyệt diệu, xem vào đó làm kiểu mẫu gầm vào đó làm ý tứ, rồi lại xem những bài nghị-luận cũng kỷ-thi của các bậc khoa mục đời nay để làm ở trên các báo-chương. Ấy cũng là một thứ thiếp học theo xưa mà biến thành thức mới để dùng vào thời đang đời nay; suy xét và so sánh hai lối văn chương cũ mới cho chín chắn, hỏi tự nhiên có đầu tư tưởng và tài liệu để làm văn-xuôi đủ các lối mà ứng tiếp với thời-trang. Ấy đó lối văn xuôi có qui thước vậy.

Sau nầy chép lại những bài Tình-nghĩa Văn sách nôm, (đọc vào và cắt nghĩa), toàn là những bài giai-tác của những ông Thám Ba lẫng nhân xưa truyền lại đến bây giờ để làm khuôn phép: Xem đó thời biết lối văn-chương nước mình đặt theo lối nào cũng hay vậy.

(Mai tiếp).

CÁO BẠCH

Tại Long-hải (Baria) nơi mà biển có cát 4 cái nhà mát — Nhà lầu cáng và cao cẳng. Trên đề ở, dưới để xe hơi.

Trong nhà đồn đủ: giường, nệm, vàng, ghế, phòng ăn, phòng tắm — Bếp đồn theo [illegible] đều có.

Nhà bếp riêng có xây lò cho đề nấu ăn, nước mưa đề uống và nấu ăn, nước giếng mạch nứt để tắm giặt.

Đến Longhải, thì người Gardien cho mướn — Còn như ở xa mà hỏi trước thì đánh dây liệp hỏi M. Pierre TIỀN Baria, mà xin chỉ ngày sẽ đến và sẽ ở mấy ngày động phòng trả lời cho người khác hỏi.

ĐAU BỊNH TRÌ HẬU MÔN LỞ RA MÁU

Ai rối bị bịnh nầy mà nống thuốc không hết, thì nên dùng thuốc đán **Pommade Royer** thì sẽ thấy bớt liền và sẽ mau hết bịnh.

Tại Saigon, L. Sarrean Pharmacie Normale.

NHÀ DƯỠNG BỊNH

Của quan Lương Y Bougeant và Deni *ở tại huyện, Đường Thủ-Đinh môn bài số 215 ngang nhà ga xe lửa lớn.*

Lập ra trước các nhà Dưỡng bịnh khác đặng nuôi dưỡng người Annam.

Coi mạch sớm mai 8 giờ, chiều 4 giờ. Ngày thứ ba và thứ bảy 5 giờ chiều tới đến. Giá thường 5 đồng bạc.

Coi mạch thường giá từ 3 đồng bạc.

Coi mạch có liềm thuốc giá 4 đồng cho tới 10 đồng bạc.

Tiền thuốc 914 giá 7 đồng bạc.

Có thông-ngôn và người điều dưỡng đến Annam.

HỦY, THIỆT LÀ MAY!

Nhờ cặp gương nầy tôi coi rất tỏ rõ như hồi lúc xuân xanh.

Lâu nay tôi không biết nên tôi dùng gương xấu, coi rất mỏi mắt mà lại lòa chút nữa.

Thiệt là nhờ có ông GIUNTOLI, chủ tiệm BIJOUTERIE PARISIENNE, hiệu con RỒNG VÀNG ở gần bên «Pháp-việt Khách lầu» (Hôtel de France), đem qua xứ Nam-kỳ đây mà bán.

Cũng bởi tôi chẳng có coi báo-chương cho thường nên chẳng hay biết chi cả.

Hôm nọ tình cờ thấy trong «Lục-tỉnh-tân-văn» rao, tôi mua thử mà đeo, chẳng đề thiệt là gương tốt. Kiến lầm hằng thấy tinh-tường, trong sạch [illegible] có bọt bọn chi cả.

Gương nầy có 2 thứ: thứ để cho kẻ VIỄN THỊ và kẻ CẬN THỊ.

Kiến nầy gỉ theo kiến mắt (pince nez) hay là kiến có gong móc (lunettes) cũng được.

Vậy trong Lục-châu sĩ có bịnh con mắt như vậy hay là sĩ có lở con mắt, ấy mua thứ gương nầy mà dùng thì sẽ đặng vui lòng luôn luôn.

Mục-tú-Nương

(NÀNG CÓ HAI CON MẮT ĐẸP)

(Tiếp theo)

— Bỏ con vô nhà thương điên?

— Dạ, thưa mẹ phải!... Ở trống, con nghe mình gần phát điên lên, con tức-tối, kiếm thế ra cho khỏi cái địa ngục ấy... nhằm bề thoát thân chẳng khỏi, con phải tự nhận mình là một đứa hung-phạm vượt ngục ở ngoài đại-hải trốn về đang lác bọ xúm đề ăn cho con như vầy!... đó rồi bọ bắt con mà giải đi làm tên hung-phạm ấy.

Tội là tội của nó mà bọ bắt con chịu thế khổ-hình!

Bà già tâm mười ấy nghe nói hòa sợ, hồn hồi như vầy:

— Con bị đày ra đại-hải?

— Con ngồi chịu không nổi, hết sức rằng, và hết sức chịu-lì, rồi lại con phải trốn... Song, mẹ coi đó mà coi, con cũng mang tiếng tù vượt ngục!...

— À! Không! Không! Có đâu như vậy đặng!...

— Thưa mẹ, thật như vậy! Chưng còn đi kiếm bắt con..... con phải ẩn mặt, đừng để cho chúng thấy..... Vì bằng không cẩn thận, và hễ sơ sẩy ra ắt bắt kể chi nữa đó..... Vì, thà chết, chớ con không trở ra đại-hải nữa mà.

Bà mẹ nói: « Coi nào! Việc con nói đó là phải lắm! Hay là con đi một mối mà nói sang chăng?... Nào, con có phải đứa hung-phạm đâu mà con nói như vậy!... Bấy lâu nay con vẫn thật một đứa hiền lương.

— Nay con cũng là kẻ hiền-lương như vậy!... Để một lác nữa con sẽ thuật hết công việc của con cho mẹ rõ... song, trước đây, mẹ phải rang làm gan cho lắm đề, vì nghe rồi chắc mẹ chẳng khỏi, chẳng đặng.

— Khoan đã, mẹ không muốn cho con man chái man lưỡi thế đây,... con lên đây, mẹ soạn y-phục của cha con khi trước cho con thay đổi... Mẹ còn cất đề ấy, thật là may biết chừng!

Chàng nói: « Dạ, thưa mẹ nói phải... mà xin mẹ nói chuyện thăng Bẹ-na cho con nghe đề.

— Mẹ đã nói rằng nó mạnh giỏi mà. Chàu lao đợp đề thay; bây giờ nó đã nên một viên-học-sanh trường Võ bị-xanh xin rồi đó.

— « Vậy nữa, ?... » Nghe Vinh vừa nói mà vừa lộ sắc hân-hoan... « Cha, nó mặt nung-phục vào coi phải thế giữ, phải chơi đâu, con muốn nhắm nhìn nó lắm, dạ mẹ ».

— Đề rồi nó về cho con coi!

— Cứ ông nào?

— Bây giờ đây.

— À con có đề đâu ngày nay đặng có phước lại như vầy... Gió nắng, con đã ở gần mẹ, phòm sẵn lòng mong mỏi xem cho thấy tuổi, thì dường như con đã quên mọi đều khổ nhọc bấy lâu rồi!

Con bấy chừ, tứ chi rã riệt của chàng đã khoẻ lại như xưa. Bụng hết đói, đầu hết chóng vánh, và ngực thôi hồi hộp nữa.

Bà mẹ đắc con lên lầu. Bà mở một cái ủ rất những đồ cũ ra; rồi bà đề chàng một mình ở đó.

Nẹ-Vinh giải y-phục, và xổ tóm một bối. Chàng kiếm đặng mấy cây dao cạo của cha và cạo râu nghe sạch-sẽ. Chàng lấy kéo mà hớt tóc mình, vanh theo mang-tai, sau ót và đáng trước trán.

Chàng bèn mặt lấy y-phục của cha. Tay xiêm đồi áo dân-hoàng, tường mạo chàng đã đổi khác. Chàng không con cái bộ bẩn hàng khi nầy nữa. Thấy chàng, lẽ khi ai cũng cho là một anh có của, an cư lạc nghiệp theo mấy cái thành nhỏ nhỏ vậy.

Chừng chàng đi xuống, bà mẹ thấy dực mình. Bà liền nói: « Mẹ tưởng là cha con hiện về đó nhỏ.... Chiều nay mẹ sẽ thiên mở đỡ rách của con đi cho rảnh... Bây giờ con hãy nói hết cho mẹ nghe... mẹ muốn rõ cách nào mà con ra cơ hàng thế ấy!

Nẹ-Vinh bèn thuật hết mọi việc khốn khổ của mình đã chịu liên tiếp một cách nhay chóng lạ lùng từ lúc mới từ giã mẹ ra đi hồi năm nọ.

Chàng đưa cái thẹo của chàng bị hai tên côn-đồ đánh lã đầu, ở đường Cu-di-an cho mẹ xem.

Chàng thuật những khi mình ở chung với đám điên, cuộc mình gặp gỡ ba người hạn hữu đã ra tay tế độ mình, thật là rất quí. Chàng lại và cho mẹ rõ mấy con mình bị bịnh điên truyền-nhiễm, vì cái não-lực chàm-lanh đã sẵn bài-hoài lắm phen rồi.

Rồi chàng lại đề cái cảnh khổ của mình nơi đủ-ly, trải mấy năm mang lấy cái tên của đứa phi-loại Rôs-cơ-hcp.

Chung cha theo đám ăn-cướp, sát-nhơn mạt-kiếp, chàng cứ ôm lòng cam theo vận bọn không chức cượng chu... Song nỗi cam gọ biết bao mà kể xiết!... Không phải công việc đay đọa khổ sở, lời chưởi mắm chung là đon-bọng của mấy anh ngục-lối mà chàng bàm rượt tiếm gan hơn nữa đâu; song chỉ vì gần-gũi là vô quân, vô phụ ấy,

(Còn tiếp).

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại **SAIGON,** đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trử ở tại **CHOLON**

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

Trước khi bán lúa, MÙA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÚM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỜ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN HIỆU SẮN LÒNG CẮT NGHĨA CHO BIẾT.*

Phòng việc: *ở lại đường Belgique môn bài số 15.*

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦN THƠ — Và có bán chánh mua lúa nơi các chỗ thị tứ.

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE: 3.500 EXEMPLAIRES L'Administrateur Gérant: NGUYỄN VĂN-CỦA

Tirage: 34402
Saigon le 3/12/1923

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến :

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

MERVEILLE D'ÉLÉGANCE — MERVEILLE DE PRÉCISION

REINE DES MONTRES

Nếu Chư tôn muốn mua đồng hồ trái quit, Chư tôn nói mình là độc-giả của báo «LỤC TỈNH TÂN VĂN» thì Chư tôn được mua giá rẻ coi sau nầy lại có giấy bảo-kiết và khỏi tra tiền gởi cùng là bao gói.

Thứ «Reine des Montres» vàng Huê-kỳ..... 8 $00
Có thêm sợi dây chuyền và hộp..... 3 00
Thứ «Carr» dây bằng da đỏ cho đàn-ông. 15 rubis, vàng mười tuổi..... 13 00
Thứ «Carr» dây láng, đỏ cho đờn-bà, 10 rubis, vàng mười tuổi!.....

Magasin UNIVERSEL
187, Rue Catinat 187. — SAIGON.

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có pha chế nhiều mến
Mỗi hoàn 0,50 gr. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LAT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THƯỐC PHÁP Trừ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS Ở PHÁP QUỐC LÂM
Và bán tại: *Saigon*, L. SARRAU, *Pharmacie Normale*, và các hiệu bào chế khác.

SỮA BÒ TƯƠI

CÓ KHỬ ĐỘC

NESTLÉ

Có hai thứ hộp

CẢM TẠ ÂN ĐỨC

Nhơn dịp lễ Hòa-bình hồi 11 Novembre, ông Trưởng-tòa Emile Lý công-kiêu có hỏi mấy người cựu rồi đầu cần trong quân Gocong lại mà khuyên ra sức giúp vui trong cuộc lễ. Nhắc lại hội tấu của quân Gocong phi có 18 chư tôn cũng còn nhớ hồi năm 1918 và 1919 thì hội ấy còn sung túc lắm có tranh giựt được chưng mỗi năm mà rồi, tức thay! Từ ấy nhằm nay vì thầy Nguyễn-khắc-Nương đổi chỗ mà làm cho hội đầu của Gocong phải rã rời, các tay cờ vô có đầu danh cam đẹp cũ tài thổ đoạn đã chịu tiếng cho rằng đàn quân Gocong chưa biết cái lý thủ của cuộc đầu của là vui vẻ. Đến nay nhờ quan chủ tỉnh có lòng sốt sắng khuyên giúp mấy thầy lập hội ấy lại hầu cố tập luyện gần cốt cho mạnh dạn, nên quan Trưởng-tòa mới qui lại được mà chơi trong cuộc lễ, song hồi ôi! Hội đã rã rời từ đấy, nay khó không mà tụ lại thì thì fu cả mọi bề, ao mà chẳng có đầy vớ cũng không, thầy chỉ đến trái cầu mà cũng thiếu, quan Trưởng-tòa tạm mua đỡ một trái cầu chơi, khi rồi cuộc, bàn hỏi định lấy phần thưởng của quan cho mà trả tiền trái cầu ấy. Dương cả luận bàn, xảy có quan cựu Trang-sư Robert Crémieux nghe vậy cảm động lòng tử, người biếu một trái cầu cho hội chơi, để phần tiền thưởng mà thiết tiệc, giải lao cho chư vị cử vô cho rõ ràng. Ấy vậy số tiền tuy không đáng mấy mà ơn ấy gần thật rất to nhiều nên chi ông hội trưởng của hội lao lập đầy tức là quan Trưởng-tòa, khi giữa tiệc có nhắc nhớ ơn quan cựu Trang sư mà không khen người nhơn đức. Còn riêng phần anh em chúng tôi là người trong hội đầu cầu cũng xin kính tổ lòng cảm tạ ơn đầy của quan cựu Trang-sư Robert Crémieux đã cưu giúp hội của anh em chúng tôi đó.

Les équipiers de Gocong.

☆☆

Lời ao ước

Tôi tài mong [illegible] Annam và mấy thầy trong quân Gocong là tạo lập hội đầu cầu lại cho mau thanh tựu kẻo rất hổ hang cho xứ Gocong là đất cái đông tiếng khen là «địa linh nhơn kiệt» mà theo đời vàn mình mấy đây phải chịu thua sức lực chậm trong các việc tranh đoạt lợi cho đến cuộc đầu của là một việc chơi rất thích hạp bổ ngủ để rảo khỏe đanh anh đông mà cũng đanh nhơn sự bổ ích là thật rất tiết thay và rất mong trông thay. Xin mấy ông và mấy thầy xét đến.

LÊ-ĐÍCH-BỨC

Propriétaire à Vinh-thanh, Gocong.

Nhàn đàm

Lửa với nước, thứ nào mạnh hơn

— Tỷ là đứa hèo thăng, tánh thì dối sống nhờ lợi kiếu, ngày kia gặp Sửu mới nói: tôi nghe người ta coi nhựt trình, nói Châu-đốc nước ngập, vậy đó anh nước với lửa thứ nào mạnh hơn?

— Sửu đã chân biết Tỷ sống nó hỏi phải nói là nước mạnh chớ gì!

— Tỷ, sao nước lại mạnh anh?

— Sửu, vậy chớ mấy không nghe thiên hạ nói: quân tử tánh tình như nước sao? Cái cử cái của người quân tử hòa nhã, đâm thâm, mềm mỏng, hay nhịn nhục, hay dung thứ, muốn làm đều gì thường nghĩ trước xét sau, kiếm phương thế làm cho đến công, thường hay làm không hay nói, mà nếu có nói, thì sớm muộn gì cũng làm, nên người ta mới gọi nước, còn đứa tiểu nhơn, có làm thì làm cho lấy được, có nói cái gì thì cũng nói cho lấy có, nói làm sao cho hoành hoành, lật lật, muốn nói rằng có đủ tài tế thế an bang, chẳng khác lửa cháy một lúc rồi tàng, mấy thứ nghĩ một chung nước với một đống rơm, nếu đống rơm đó cháy tàng rồi mà chưa nước dầy cón nguyên, vậy thì nước chẳng phải là mạnh sao?

— Tỷ cái lại, anh nói vậy chẳng là sai lắm, đây để tôi thí dụ cho anh nghe, anh coi: Châu-đốc là nước, lại nhà người ta tiêm liềm, rèn xiết, than trời, trách đất, chớ có nào động như hôm trước đây một đám cháy nhà đó, nào trống nhà công, thuông nhà thờ, kèn trại lính, trống hồi, thuông rung, kèn thổi dang dây, la lắng la xôn, đầy trời vang dậy, kẻ chạy ngược người chạy xuôi chẳng khác một trận giặc, đó anh nghĩ coi nó mạnh là dường nào....

— Sửu, ối hơi đâu mà cãi với mấy, hèn chi người ta nói mấy đứa ngu dốt ăn nói không hay cãng!

KIM-ĐÍT-VÀNG

BAZAR MODERNE

Vinh-Tân

66. — Place Garnbetta, Saigon. 68

Cửa hàng này có bán gần đủ các thứ đồ thường dùng và đồ chưng dọn trong nhà; lại có đồ-tạo Pháp-Quốc và các nước Cách mua bán thật thà chơn chất một mấy chẳng sai ngoa. Cửa hàng sắp đặt có thứ tự và mỗi món hàng đều có giá nhứt định rõ ràng; đâu không mua xem chơi cho biết giá cũng có ích, đăng khỏi lầm giá của chặt, chẻ, nó bán một thách mười.

Qui vị lưu ý, thử-lấc nhân-du Chợ-cũ Saigon, đi qua đây phố chả bán vậy, số nhà 68, ghé xem thử một lần có lẽ qui-vị sẽ vui lòng chiều cố và mừng cho người Annam ta xưu nay mới chen được một cửa hàng nơi đường thị-ấp nầy.

MÁY CÂNG VÀNG

Máy nấy thuở trước tại Saigon bán 220 đồng sau tôi đặt bên tây lại nên tôi bán 180 đồng, lúc nầy bực đồng cao giá nên tôi tính 160 đồng. mà nếu ai ở xa hớt cho 10 đồng để làm sở hụi chơ chuyện, ai có dùng thì mua lúc nầy kẻo sau bực xuống giá mua mắt (chắc giá 150 đồng cho người ở xa).

BÙI-QUANG-NHƠ
Commerçant Bentre

Đồ cần, đồ thêu và hoa-ly
BÁN TẠI TIỆM
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
Đường d'Espagne, [illegible] (cửa Chợ-mới)
SAIGON

Giá rẻ.

Tiệm nầy trữ đủ các đồ cần dùng về việc đèn khí, như dây đèn, bóng đèn, quạt máy điện, bàn ủi điện v. v. và đồ các vấn đèn tiếp bằng điện cùng và đầu lớn sẽ mang sang và hàng tơ lụa Ba-kỳ

Giá rẻ mà bán là [illegible]

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi *Torpédo sport* hiệu DELAHAYE, năm chỗ ngồi, 13-16 ngựa, bốn máy, máy quạt và thắp đèn điện, năm bánh xe cám sắt, nệm lót da thiệt. Xe còn tốt. Hồi trước mua 42.500 francs. nay bán tiền mặt; 2500$.

Ai muốn mua xin hãy viết thư hay là đến tại nhà số 29 đường Taberd sớm mai từ 11 giờ tới 12 giờ mà thương nghị.

SOURCE Perrier

GAZEUSE NATURELLE

Le Champagne des Eaux de Table
Sur les sodas et autr s boissons
GAZÉIFIÉES ARTIFICIELLEMENT
La Source PERRIER a crite supériorité énorme d'être une eau gazeuse
ABSOLUMENT NATURELLE

Thứ nước suối nầy thật là nước ở dưới sự tự-nhiên, nên hay coi chừng họ hay lắt chước.

Ai muốn mua mà dùng thì hãy đến hỏi

POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner
SAIGON

Mà mua, đã giá rẻ mà sau khỏi lầm

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris sẽ

KHÁNH-KỲ và CÔNG-TY

54, đường sở-ba (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.
Dây thép nói số 416 — Dây thép dây số Khánh-kỳ, Saigon

Lành rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, bán đủ đồ đạc, hình vẽ bằng sơn, tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rồi rẽ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Giá bán đồ đã đóng khuôn hình; Rửa hình và rửa kiểu rất khéo và rất giống. — Ở tiệm có sẵn các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đủ các màu; Vẽ sẵng hoặc về theo ý qui khách đặt, khi đồng bang muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục tỉnh muốn thư đến nhà chụp xin gởi thơ hay đánh dây thép thì chỉ ở cho rành thợ số đến tại nhà.

MỘT LỜI KHUYÊN RẤT ĐÁNG

NÊN BIẾT CHỖ MÀ MUA

Các nhà buôn bán về đồ tạp hóa nên đến tạ hàng chánh «BOY LANDRY» ở tại đường nhà hát lớn Saigon, số 17 place du Théâtre mà xem các môn hàng hóa như; Rượu tây rượu chát trắng, chát đỏ, thứ thường dùng và thứ thiệt tốt đều có đủ, rượu sâm-banh, các thứ rượu bổ khoẻ và đủ các thứ vật thực đồ hộp, mà mua về bán, đã đã tốt giá lại rẻ nên đã bán lắm.

Hãng «BOY LANDRY» lại là hãng chánh chế trữ thuốc điều hiệu «JOB». Hiệu thuốc điếu nầy người Tây-Nam gì cũng đều ưa dùng, chỉ vì mùi nó thơm, hút không khô cổ lại rẻ hơn các thứ thuốc khác.

CHƯ TÔN Ở XA xin viết thơ cho hãng xin [illegible] giá hàng hóa, Thơ viết bằng đờ-ăn-ta-ri cũng được. Chư tôn có mua đã mà gởi mandat cho hãng, hoặc muốn hàng gởi đó theo nhà thơ theo cách contre remboursement cũng đặng (Nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh đồ vậy).

Chư tôn có dịp đi Saigon nên đến viếng hãng một phen, đã mua không hàng cũng vui lòng tiếp rước nồng nhiệt.

TOUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES — **RÉCEPTION PAR CHAQUE COURRIER**

PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — SUCCURSALES — LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — ÉCHELLES — SERINGUERIE — PANSEMENTS — BANDAGES

L. SOUREAU
PHARMACIEN DE 1re Classe
Licencié ès Sciences

SERVICE SPÉCIAL pour l'exécution des ordonnances médicales — la Bouche et le Nuit

PHARMACIE PRINCIPALE

Fondée en 1863

Place du Théâtre. — SAIGON

SERVICE SPÉCIAL pour l'exécution des ordonnances médicales — la Bouche et le Nuit

MAISON DE PREMIER ORDRE

LA PLUS ANCIENNE, LA PLUS VASTE

ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

ĐỒ-TRIỆU KỲ DUYÊN

PAR

M. LÊ-HOÀNG-MƯU

HỒI THỨ BẢY

Đồ-như-Sương

Nếu như vậy, bà đi
Tên chàu đã bắt ghi vào bản,
Số đoạn-trường đã chẳng khỏi tay,
Chịu bấy năm đất khách lạc-lài,
Rồi mới đặng hiệp vầy Mai-Trước.

Dường ấy, thôi rồi, bà ôi,
Còn chi kể ba-sinh nguyền ước,
Duyên đã đành theo bước lưu-ly,
Muốn gin lòng trinh-bạch mới đi,
Tránh cho khỏi lỗi nghĩ cùng bạn.
Hay dân nổi số mang trường-đoạn,
Phải đem mình giãi nắng dầm mưa;
Đã trải thân tối rước sớm đưa,
San đầu có gặp
Khó nhìn mặt hoa xưa ông cũ.

Lão Bà

Không... chẩu đừng có sợ
Tuy là vậy mà nghĩa xưa chẳng phụ,
Người còn theo khuyên nhủ ái-ân,
Bà đã nói
Tình-ái mà khỏi tội tà-dâm,
Thì con đặng nhiều năm vinh hiển-
Đừng để bước chơn trời mặt biển,
Mà phải mang những tiếng chẳng hay;
Bà khuyên chẩu
Tới đây rồi thì ở lại đây,
Cùng bà chẩu sớm khuya hầm hút.
Đã biết số gian truân nhiều lúc,
Gặp những nơi tá túc chẳng lành,
Ấy cũng vì thân gái lộ hành,
Tránh sao khỏi đỗ-đành trăng-gió.
Chẩu chẳng chịu bề kia nỗi nọ,
Thì ở sao an chỗ an nơi;
Lại còn e mang tiếng chịu lời,
Lạ chi cái thói đời thiên-hạ.

Đồ-như-Sương

Bà ôi, chẩu ở lại sao cho an đạ,
Vì gần đây miệng thế khó che,
Bà quả thương, chẩu quả sự-sẻ,
Thẩu lại kể, chẩu e họa đấy.
Bà ôi, số định vậy phải chịu theo vậy,
Bà tưởng tình khó cải cho qua;
Chẩu đã liều từ bước chơn ra,
Thân chẳng nệ nước sa hoa rụn.
Bà ôi, đời ai đã áp voi bằng thân,
Chẩu luồn e dục tùng thành tại,
Để đành thân để bước lạc-lài,
Hà cớn sự những ngày lao khổ.

Bà ôi,
Đêm lở bước nhờ nơi đùm-đỗ.
Cũng rằng ân tế-độ nặng dường,
Trăm năm nguyền lạc đạ ghi xương,
Muôn thuở chẳng quên ơn bồ-bạc,
Bấy giờ đây, thưa bà,
Chẩu đã quyết đem mình lưu-lạc,
Nhưng không tường Nam-Bắc hà phương,
Xin ra ân dắc nẻo chỉ đường,
Cho thầy-tớ đặm trường xông lước,
Lão-Bà

Bà hết sức nằn đàng cần bước.
Biết rằng thân sau trước không tuyền;
Đem tiền-tính ngay-hiểm để khuyên,
Đặng cầm chân ở yên tị nạn.
Mà chẩu quyết ở đây chẳng đặng,
Đợi cho Trời rạng sáng đời chơn;
Bà cũng đã rõ biết nguồn cơn,
Tại con Tạo mua hờn chuốc dữ.
Từ đây chẩu nỗi trôi xa xứ,
Phải thỉnh lòng mà giữ lấy thân,
Cũng vì chưng phước lành hoa gần,
Mấy năm chẩu sầy chân trái bước,
Lòng nhàm hiểm của quân gian ngược,
Chẳng để gì cầm thước mà đo.

Bởi vậy cho nên
Tục mới rằng sông biển dễ dò,
Ruột người nông quanh co nhiều khúc.
Non nước lạ khó tường trong đụt,
Thiếu chi tay mưu đực trăng hoa,
Biết bao người khiếu phật tâm xà,
Tiếng chuốt-ngọt lột da lấy lợi.
Đời ít kẻ tiếc nhân hoài ngãi,
Giúm giúp con họa gỡ tai bay;
Thế mấy ai thương kẻ lạc-lài,
Mong tế-độ những ngày chìm-nổi.
Tơ chưa rối, muốn vò cho rối,
Cho phải thân lấm-lội buội trăn,
Kẻ chi đều thất đức bất nhân,
Miễn đặng lợi chẳng cần tội phước,
Chẩu cần thân giữ gìn sau trước,
Chớ tin người trong bước lưu-ly,
Bao giờ cho cả-nước gặp thì,
Chúng ấy, bà với chẩu,
Họa còn có một khi tái ngộ.
Bấy giờ chẩu còn nhiều lao-khổ,
Cũng vì chưng cãng sỡ lưu-ly;
Vậy sáng ngày chẩu mựa điên-trí,
Kiếp đỗ bước lần đi Phước-hựu.

Tới đây, đang sông Ba-Lạt năm ngang, phải nhờ đò đưa qua, bà đến trước,
Đò-phu ấy tánh ưa uống rượu,
Mà cũng thường hay cứu kẻ nguy;
Nhưng xoán-xoán rồi chẳng kể chi,
Dẫu quan trưởng có đi cũng mặc.
Nên tới đó phải chờ lâu lắc,
Đợi cho nhiều hành khách mới đưa;
Ai nặng lời trong lúc say-sưa,
Lão giận bỗ tới trưa cũng được.
Qua khỏi bến có xe chực trước,
Người đợi mà tiếp rước bộ-hành,
Mối lợi thì hiếm kẻ đua tranh,
Nghĩa-vụ ít ai giành chung cuộc.
Lên xe-ngựa đưa ra Rạch-Miễu,
Chợ bán buôn chẳng thiếu món gì,
Tạm nghỉ chơn giây phút rồi đi;
Xuống đò lớn đưa ngay qua Mỹ.

(Mai tiếp).

OAN KIA THEO MÃI

Truyện nầy đã xuất bản thêm quốn thứ tư và thứ năm, còn thứ sáu đang in, đã bán tại nhà in J. VIỆT đường d'Ormay Saigon. Độc-giả muốn mua vui, xin đo nơi nhà in J. VIỆT gởi cho.

MUỐN BÁN

3 cái máy điện-khí (moteur électrique) surent continu 120 volts — 1 H. P. 180 $ ôi cái.

1 cái máy điện-khí (moteur électrique) surant continu 120 volts — 1 H. P. 1 — 220 $

Cả 4 cái đều còn mới chưa dùng nói.

Ai muốn mua xin đọc nơi imprimerie de l'Union.

157, Rue Catinat — Saigon, mà thương nghị.

Một bức thơ long-trọng

Tôi gặp nhiều dịp tốt, tôi nghe nói chuyện ông *Robert Crémieux* có lại mời tôi nhà giây để lo giúp thay kiện, vì việc Tòa án và kêu nài bên chánh-trị nơi quan Nguyên-soái và hết thảy các sở thuộc về nhà nước cai-trị đó.

Lại tôi còn nghe đồn vang khắp xứ rằng ông *Robert Crémieux* đã xin phép được mà nao-đích ra chứ quốc-ngữ các luật-lệ, chúc-vụ và lời-nghị ban hành cai trị nhơn dân trong đất Nam-kỳ, là cố ý cho con nhà Annam tọ đọc lấy cho biết phận sự, quyền phép và thưa kiện, cho khỏi sai lầm, lỗi cầu, vô-ích, thất công như hồi hay lần nay vậy.

Bởi vậy tôi muốn gặp người cho biết mặt. Tôi thăm hành đến tại nhà giấy cầu người lập tại Saigon đường cái Bonnard nhơn bài số 16 biểu. Tôi mới ngó thấy tang mặt, ông *Robert Crémieux* trật là sang người đã thương lắm, chiều hiền dài ấy hậu đãi, ân nói nhỏ nhẻ, đêm thăm lắm; người lấy sự chơn tình mà trò chuyện, giác liêu, với thân chủ, hay là mỗi ai đến nhơn nói chuyện cũng người cũng vậy.

Ông *Robert Crémieux* lại không nệ chê khó nhọc, mất ngày giờ, mà cất nghĩa cho tôi hiểu công việc người làm là làm sao? Nghe nói thật là tuyệt điệu lắm, việc làm có thứ tự lớp lang lắm, cách thức ranh rẽ tiếp cho thân chủ rõ ràng. Việc, sau lại người, thì người coi đọc lớp giấy, xét lý nghĩ lui, coi phải lẽ thế nào, rồi lập tức thân hành đi lo việc nào cung khi-sam. Ông *Robert Crémieux* là một người siêng-năng, cần việc lắm, chẳng thể nào mất mặt là chi cả. Người có nói cho tôi biết rằng từ ngày lập nhà giấy hồi tháng 2 tây năm nay, cho đến bây giờ, người chẳng có đặng nghỉ ngơi sao hết thảy, nào là mấy chỗ nhà quê, nhà là ngày lễ-cả thì người cũng đến làm việc luôn-luôn. Lác nào mà rảnh được mộ ngày, thì lại đi viếng thăm-chơi Lục-tỉnh đi xác các nơi có đặt Đại-lý thay thế cho người tại Mỹ-tho, tại Vĩnh-long, tại Cần-thơ tại Sóc-trăng, tại Long-xuyên, vân-vân chẳng phải có gió rảnh đặng mà nghỉ ngơi được đâu.

Như việc chánh-trị kêu nài nơi Quan Nguyên-soái và nơi các quan chủ-lãnh cùng các sở khác thuộc về nhà-nước, như sở Thương-chính, sở Trước-bạ, thì cũng hi ông *Robert Crémieux* làm mau khanh việc lắm; cón khi nào mà kiện bên Tòa-án mà phải mướn Trạng-sư cái giúp việc, thì tuy tại ai mướn Trạng-sư giúm cho thân-chủ tiền công ăn rẻ lắm, và người cũng hiểu sức cùng Trạng-sư ấy mà lo cho mau rồi việc cho thân-chủ, chẳng có bề trễ khi nào bao giờ.

Thật ông *Robert Crémieux* là một người thơm đức, hay làm phải, vì nghĩa khinh-tài lắm, không có cơn nào mà người khi thì kẻ nghèo khổ bao giờ. Người giúm luật-pháp, bênh-luận giúm, không ăn tiền công chút nào hết, bởi vậy trong bốn tháng mà người đã giúp không ăn tiền được số 500 việc thưa-kiện vậy.

Từ năm mới nước Tàu trào qui đây, Nam-kỳ ta đây, năm nay đa được trên 60 năm rồi đó, cũ ai mà làm được như vậy hay không. Thật là cho tôi chưa từng thấy đó.

Ông *Robert Crémieux* lại còn làm ơn lớn cho dân tôi ta nữa, là người chẳng nệ tiền của hao tài, nhọc lòng, mất công, mà coi sao-dích ra bằng chữ quốc-ngữ các luật-lệ, lý-nghĩ, chỉ-dụ và lời-nghị bang hành cai trị nhơn dân trong cõi Đông-pháp thứ nhứt là người có ý cho Annam đất Nam-kỳ mình đọc lấy cho biết phận-sự mình phải ăn ở thế nào, cho biết quyền, phép của mình được hưởng là làm sao, và cho biết cách thức thưa-kiện khoẻ-khe sao mà làm cho khỏi sai lầm, mất tiền, mất tích nữa xưa nay vậy. Ấy có phải là ông *Robert Crémieux* chẳng công vô-tư nhơn đối Đại-pháp mà làm cho dân tộc ta biết được quốc-âm luật-pháp, thế-lệ đó chăng? Biết chừng nào mà chúng ta đặp nghĩa lại cho Đông được trong việc hành-pháp-tài như vậy?

Chúng ta là con dân annam; chúng ta có mở đầu phong người nhà nước Đại-pháp đi lý lòng nhơn từ mà sai một nhơn vàng đông giống sang trong nước nước Langsa qua đây mà thay mặt giám-hiểu chúng ta đó mà thôi. Chúng ta cũng lấy sự nhơn-ái là công *Robert Crémieux* qua ở xứ đây mà làm lợi cho dân tộc ta vậy vậy.

Bởi vậy trước khi cất bút tôi phải nói anh em biết mà làm một điều tôi sau nầy:

Là có nhiều kẻ ghen-hiền ghét ngỗ, muốn làm hại cho ông *Robert Crémieux* nên hay đều truyền ngôn nói xấu cho người nhiều việc. Những kẻ ấy biết rằng ông *Robert Crémieux* là người thật tình mà làm ơn giúp cho nhà Annam ta, nên bí lấp là vì cái thế người làm được thì làm cho con nhà Annam ta thiết bị gai gắm, mất cơ-hội tai đó mà thôi? Vậy thì những kẻ ấy sự người đó đó mà mà bắt phải đến mặt tham ra cho thiệt mà nói thấy đó thì ai ấy, ngại ngùng lắm, nên chúng nó lấm chuyện đa đến mà nói xấu cho người khen như vậy. Ấy vậy anh em phải giữ, đừng nghe lời những người xấu xa bỉ-bổng Robert Crémieux. Bởi vì chúng nó không có thể đặng bình vực con nhà Annam cho bằng *Robert Crémieux* vậy đâu, chúng nó tôi lo mà lợi riêng thì thôi mà thôi.

Tôi lấy làm tuổi chi mà làm quen với ông *Robert Crémieux* là người đã trước, đã tôi lo trọng hiện nơi lo cho giúp bức vội, tôi nhơn; nên tôi lấy lòng hiểu-hiểu mà đối đặng người Brahmane ông Robert Crémieux vậy.

Chaton, le 18 Août 1920.

Kỳ tên: LÊ VĂN TRUNG

Cựu Sáu-đồng quản-hạt Bưng-đuc (Tân-An)
Hiện-giờ Thương-nghị-viên Cochinchine
Hội-viên Đại-hội nhơn dân Đông-dương

TRẬN CƯỜI SUỐT ĐÊM

(Tiếp theo)

Tô-ngu My-ty lại nhà cô hai Tân nghỉ lại, chuyện trò hàn huyên vui vẻ, chẳng khác gì tôi được gặp tô-huynh hay gặp đây. Tôi nghiệp cho nàng, bết đắc dĩ mới phải nghe kế bay của con My-ý vào đây để tìm tôi, song lúc ấy có tôi ở Binh-dị-h đâu, lúc ấy chính là lúc tôi đang theo bộ hồ trong mà tan-mần ở đó. Khi tôi rõ nàng trung đang đem sự tình tôi mà kể cho cô Hai nghe hết, cô hai lấy làm quái ngạt. nói với ông Bảo Vân. Ông Bà công với tôi cũng có ba con hẳn ngoài, nên ông nghe nói đem lòng sốt sắng, liền bảo người đi tìm tôi, khắp trong tỉnh ngoài quê, mà vẫn cũng đó là thanh hồi, mà không có tôi.

Có người lại nói gặp tôi ở Phan-thiết; người lại nói gặp tôi. ở Saigon, lâm cho ông bà cất người tìm kiếm, đưa tớ nhân-nhe, tốn biết bao nhiêu là công mà tốn thuốc, mà tìm cả bông chim chẳng biết đâu mà nhìn cho thấy được. Tìm tôi đã hai tháng mà vẫn tin tức, thì nàng lại càng thương xót bội phần, buồn bã biết sức. Ông Bà trông thấy nàng ngày ngày có nghĩa, ông cũng đem lòng kính nể. Ông nói rằng: cô ở lại đây với tôi tôi đưa riêng cho một cái phố bên đó, buồn bán với em cho vui, tôi cho con Tân nó ở đó, mỗi bữa sớm cho cơ bạn, rồi tôi bảo đứa đi tìm thăng con đến đây, nó là tên đầy tớ cũ của Thiệu-Hiu đó, có viết cho nó một phong thư, đưa cho nó đi tìm, bao giờ tìm cho gặp mất rồi hãn trở về, kêu mà mướn người khác, thì bọ chưa chắc đã hết lòng tìm cho, rồi cũng uổng công vô ích.

Nàng nghe ông Bà nói như vậy thì nàng cũng có chút hi-vọng về sau. Nàng nói rằng: ông đã có lòng thương đến như thế, thì tôi xin vâng lời. Tức thì ông Bà cho người đi tìm thăng A-nô đến, nó chưa biết đâu đuôi sự ấy. Lúc mới đến, nó trông thấy nàng, thì nó ngỡ có tôi nữa nên nó mừng rỡ lắm. Nó nói: tôi lạy cô Ba! Nhơn đó. Sau nàng đem chuyện mà kể cho nó nghe thì nó khóc liền, rồi nói: Trời ơi! bởi tôi chút chuyện chưa ra, để cho cậu tôi phải mất lòng người ta mà đến tìm hàn lưu lạc, phòng thì ra thân bôi đó, tôi cậu tôi không đến nỗi nước nầy.

Thưa tôn-huynh! thiệt chẳng như lời hãn nói, có hãn thì tôi cũng không đến thế, bởi hãn tuy nhỏ mà hãn thông minh lắm, xem như lời hãn nói, tôi vừa kể trên đó cho tô-huynh nghe, thì biết hãn thạo lẽ đời lắm.

Ông Bà nói với hãn rằng: Tao có nghe người ta nói: gặp Thiệu-Hiu ở Phan-thiết, kẻ thì đón gặp ở Sa-đec, mày phải tất đi kiếm cho được, tiền mới gọi là đạo thầy trò, kẻo bây giờ tao sai người khác, tưởng cũng vị tất đã nên lòng bằng mầy, mầy có đánh đi không? A nô nói: Tưởng vâng, tôi xin đết sức đi tìm, kỳ cho gặp được chủ tôi tôi lại trở về. Ngày lúc đến ấy thì nàng tả cho hãn một phong thư, niêm chỉ hẳn hoi, và cho hãn bao bạc tiền, đem đồ chân thầy, hãn cầm phong thư từ giã nàng rồi sụt sùi giọt lệ, bước ra đi tìm tôi. Tiếp phong lần vào tỉnh Phan-thiết, hãn quanh mất hai tháng, không thấy tiếc bao tăm mạc, rồi sẽ đi thăng vào Saigon, đi khắp cả lục-châu nơi nào có công sở, là có dấu chưa nơi đến hỏi thăm cả, nó đi xiêu vòng xứ Nam-kỳ, vừa mất hết một năm nữa. Kẻo cho nó cũng quyết-chí tìm tôi. Không ngại lao k.ổ.

Một hôm nó ngủ lại ở quán ngoài lính Bình-tuong đến nửa đêm nó cầm thấy tôi đến, ăn mặc tôi tan, tuân nhơn gầy ốm. nó nắm lấy tôi mà rằm lên, trong quán kinh hãi đều thức dậy, đều ngồi nơi mà coi, thì ấy là nó nắm thấy chiêm bao, nó thật nhuyễn lại cho hy ngục, ai cũng nói: (bởi mấy trong thường quá mà nên ra mộng mị đó.) Nó cũng không lấy, nó để lại đó nơi một tuần, để cho hoa may có tôi đến đó không! Song lúc đó tôi có ở đâu trong Nam ma hẳn cho.

Chẳng ngày vào về tiếc bao, khi đó nó mới biết là mộng-huyễn vô-bằng, nó lại trở ra, theo con đường dịch-lộ thăng ra Huế, nó không ghé vào Binh-định nữa, bởi nó sợ ghé vào mà tìm không thấy tôi, lại thêm sầu não cho nàng Tô-ngu.

Ra Huế nó biết đây chẳng có tôi nó thẳng ra Quảng trị, lên Mai-lĩnh, vừa gặp một toán cu-li, đương sắm sửa những, mia, phít, cho một thầy thông đề nhơn đường. Nó hỏi mấy người cu-li kia, thì họ nói rằng: Có phải thầy ấy nói tiếng Binh-định như anh không?

— Phải.

— Tác đó đôi mươi có phải không?

— Phải.

Bọn cu-li đang hỏi vừa thấy thầng Trong-Tai đi đến, hỏi rằng: Có phải thầy mầy tên là Thiệu-Hiu không?

— Thưa phải.

Trần-hưng-Kỳ (Huế).

(*Mai-tiếp*)

DẦU MỎI HIỆU

MAZOUT

Bấy lâu nay thường nghe anh em phàn nàn vì không có thuốc chi hay là dầu chi đặng trừ cho tuyệt loại mối nó phá hại nhà cửa, quần áo, tủ bàn, ván-ván.

Vậy anh em hãy mua thử dầu mối hiệu MAZOUT *mà dùng thì chắc trừ được giống độc ác đó.*

Các tiệm tăng mặt cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu mối hiệu MAZOUT *thay mặt cho hãng*

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

Em có bán thứ dầu kỳ nhơn

Trong Lục-Tỉnh: anh em muốn hỏi thăm điều chi xin viết thư cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles à Saigon đường Boulevard de la Source, số 108.

MÁY HÃNG BẢO KÊ

THE MOTOR UNION

Insurance Co Ltd

The FEDERATED BRITISH Insurance Co Ltd

The UNITED BRITISH Insurance Co Ltd

Kính trình cho hà thành hay rằng về từ ngày nay hãng ngành của mấy hãng bảo kê ấy sẽ giao cho

Messieurs DENIS FRÈRES d'Indochine

HỘI NẶT DANH

Tư-bổn 2.500.000 đồng bạc

Những tiền góp bảo kê, làm giấy bảo kê, hay là tái kê lại cùng là liên-hoặt về việc hư hại, từ nầy về sau giao cho Messieur DENIS FRÈRES d'Indochine. *Hội nặt danh 4 đường Cantinat làm.*

Saigon, le 18 Novembre 1924.

Kỳ tên: W. BRUCE MICHIE.

Inspecteur.

HÃNG

Comptoir industriel et électro mécanique

D EXTRÊME-ORIENT

44 bis, Rue LAGRANDIÈRE, 44 bis

SAIGON

Thông thơ 227 — Dây thép nói 412

ĐIỆN KHÍ

Đi-na-mô và Ả ternateur.
Générateurs polymorphiques.
Groupes convertisseurs et transformateurs.
Groupes électrogènes và phòng điện.
Mô-tơ chạy hoài hay là lát lâu mới chạy.
Máy-móc điện.
Equipements des centrales.

MÁY-MÓC

Mô-tơ à vapeur fixe et demi-fixe.
Mô-tơ chạy bằng khí.
Mô-tơ chạy bằng dầu nặng và bằng dầu nặn
Mô-tơ diesel và semi diesel.
Bơm nước centrifuges.
Các môn khí-lụng công nghệ.
Đựng nhà máy.

Ai muốn xin học đồ có đính giá không ăn tiền cũng được

Kính cáo

Cũng chư quí khách đặng hay; từ ngày tôi mua đặng tiệm thợ bạc hiệu Lâm-kỳ-Trân ở tại chợ cũ Saigon, cần đầu dây phố chả bản vải số nhà 92, thì tôi sửa hiệu lại là « Lâm-đại-Thanh » và sắp đặt sửa sang trong tiệm lại, rước những thợ thật xảo thủ mà làm đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, mỗi mỗi đều cải cựu hoá tân, đã xinh đẹp mà lại chắn chắn, và có bản đủ thứ đồ trang sức lềm sắn bằng và mười, vàng tây hay là đồng thả đủ kiểu thật khéo; có bản đủ thứ hột thủy xoàng, xây lóng, saphir đề nhẫn, hoa tai, và rất đẹp, cũng là đồng hồ lớn, nhỏ, đồng-hồ trái quit bằng vàng, bạc cùng nickel, đủ hiệu và đủ thứ máy chẳng luận vật chi đều có lập toa bảo nhận, chẳng hề dám gia đôi mà gạt kẻ mua bao giờ.

Xin chư tôn thừa nhận đến viếng và chiếu cố tiệm tôi một phen thì biết cách tôi buôn bán thành thật thế nào; tôi mà hết lòng cảm tạ.

MỚI LẠI MẮY THỨ XE MÁY ĐẠP

HIỆU:

TALBOT, MALBROUGH, PHI-PHI

Của hãng « l'Automotion »

Hãng nầy 15 năm-công khó tìm kiếm mới tạo ra đặng mấy kiểu xe hiệu nói trên đó.

Xe đã đẹp lại chắc chắn không hiệu nào bì kịp.

XIN ĐẾN XEM TẠI TIỆM

DAI-ICH

ở đường Marins, số 375.— Cholon

Bán rao hàng trong một tháng mà thôi.

Vị nào gởi đến 50$00 hay là muốn gởi *Contre remboursement* cũng đặng. Đại-ích sẽ gởi đến cho qui vị một cái xe máy đạp hiệu *TALBOT* là một thứ xe chắc chư qui vị sẽ đặng bằng lòng.

ĐẠI ÍCH.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện hãy gần bên nước Huê-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 80 tuổi mà hãi còn sức tươi mạnh mà vẫn ngồi ở tuổi, đi đứng hồi hồi, ăn mỗi sáu sáng, cũ ngày ở ngoài trời ngoài đồng coi tôi-tớ làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm hỏi, hãi thì cho biết lại điều-hay mà đều bao tuổi cao sức dồi dào lạ không phải kém vậy? Ông già đáp lại rằng: Có chi là đó mà hỏi cũ đó! tôi trước khi ăn cơm hãy uống một ly nhỏ rượu Quinquina Gentiane hiệu Saint Raphaël với rượu trắng anh hồ là.

Người khách ngẫm nói cũng có lẽ mà uống một viên trắng lúc nhơn hoạ, liền vỉ nhà sai trở đi mua cho đặng thứ rượu Quina Gentiane mà đồng mãi hiệu. Thiệt ba chai nhỏ đem về để ở đa thơm sanh, cho bà vị nhơn đó mua rượu ấy đem về mà uống hồ quanh năm.

Thứ rượu

QUINQUINA Saint Raphaël

Uống vô BỔ TÌ VỊ

ăn ngon ngủ khoẻ

Có trử bán tại hãng DENIS FRÈRES

Là Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnom-penh và Tourane

KHĂN ĐEN TỐT ĐẸP

Hàng nhứt nhiều, tàu, nhiều Bombay và bông thật tốt. Giá mỗi khăn đặt là 3$00 Hàng nhì, nhiều Bombay thứ mỏng và bông nhỏ mỗi khăn đặt 2$00.

Kêu khăn muốn đồng như nón phải đo nơi bánh trôn đầu, rộng hẹp kể là mấy tất, mấy phân, song người hớt tóc đúng.

Còn có mấy đồ để vấn và có dây tóc không cần đo. Nhiều hay ít lớp, dày mỏng từ 4 tới 8 lớp là sự thường đặng, nhưng tùy ý muốn của qui vị, xin viết thư nói rõ tôi sẽ làm y theo mà gởi chắc chắn. Vì tôi ở xa Poste lớn, gần Poste nhỏ nên cước gởi lãnh hóa giao ngân (Contre-remboursement) không nhận, xin qui vị muốn đặt khăn gởi trả giùm tiền trước cho tiện.

Nội Saigon-Cholon có một mình M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN làm đại lý bán khăn của tôi.

NGUYỄN-VĂN-BỘP,

à Sadi-đôn par Laithiêu

"TRƯƠNG-THÁI-TRÚ"

Chủ-nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

N° 29-31-33-35, rue Amiral-Courbet. — SAIGON.

PHÒNG RẤT HỘNG RÁI

Thiệt mát mẻ

Lau sạch sẽ có thanh lịch lắm

GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI

QUÍ KHÁCH GHÉ TẠM NGHỈ CHÂN ĐẶNG VỪA LÒNG

Lâm-quang-Roi, *Quản lý.*

XIN GHÉ MẮT

Ở, đường Catinat. — Saigon. Có một tiệm bán đủ đồ gia vị, nào rượu chát, rượu Champagne, rượu uống khai vị, nước suối, bánh hộp, dầu thơm, đồ đồng theo việc nấu nướng, đồ phụ ly, bằng sanh, bằng bạc, đao, nĩa, muỗng, nước, trà cây tươi bên Pháp quốc đem qua mà chuyển tàu.

Epicerie Saigonnaise HONG-VAN & A-PHAT

185-187-189, Rue Catinat. — Saigon

BÁN SỈ, BÁN LẺ

Giá rẻ hơn các nơi

Gởi đi khắp Lục-châu, gởi bằng đường tàu đến nhà thì hãng đồ (*Contre Remboursement*). Xin qui quan, qui ông, qui bà có đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cũng coi cho chúng tôi buôn bán.

C. J. BONNET

Những đồ tơ lụa rất tốt hơn cả

PACHOD Frères & Cie LYON

TIỆM MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trường Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng các quan Toàn-quyền bên thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-pan-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

NHÀ CHỤP HÌNH

NADAL

118 và 120, đường Catinat. — Saigon

Mới tiếp đặng máy chụp hình hiệu GAUMONT *ciné film, giấy và các vật liệu đề chụp chụp hình hiệu :*

GUILLEMINOT, LUMIÈRE, AS DE TREFLE, *giấy* SELTONA.

Có đồ để phơi tông theo máy chụp hình khác, chưng sẵn, theo rèn kiểu, đồ đựng nước thuốc, ly vân vân...

HOA HÌNH RA LỚN — VỀ KHƯƠNG

Có đề sẵn một phòng hình rèn kiểu cho các người chụp hình chơi riêng cho người nào muốn rèn kiểu hoặc vẽ hình, hay là cần soạn máy — tùy thích.

Đã nhuận hiệu

Ydalde, Kahlenine

Nhuận một mình cũng đặng và hai bà là vậy.

Cholon, đường Cây-mai, n° 88, *Téléphone, N° 681.* — PHÒNG LÃM VIỆC

ÔNG VAREILLES

LÂM-SANH TẠI THÀNH PARIS

Ông VAREILLES giúp cán việc về :

1.— *Hội đồng tư nghị — thưa kiện — làm và địch những ở, tương phản gia sảng, điền thổ, giao kèo, cho quyền phép, chỉ biểu các việc.*

2.— *Lãnh các việc đòi nợ.*

3.— *Mua và bán : nhà, phố, đất, ruộng, các thứ vườn cây cối, lúa và gạo, phố sở bạn bán, các đồ thổ sảng.*

4.— *Lạ-việc nhà đất cho kẻ khác.*

5.— *Vậy bổ mướn trước có đồ thế chung.*

6.— *Bảo chủ các việc : thương mãi, nghề nghiệp, canh nông — chỉ biểu các việc.*

7.— *Vì thường phàm — hoặc chỉ đi hoặc là đem đến các thứ hàng hóa kêu nài sở vụ thương chánh.*

8.— *Cầi các thứ nhà cửa theo bản đồ, và sở bản đồ, bản đồ đồ đồ cầi nhà.*

Ông VAREILLES đã quen thuộc với các nơi Lục-Tỉnh, bên Pháp-quốc và các nơi ngoại-quốc.

Ông VAREILLES ở lại xứ Nam-kỳ đã lâu, thiên hạ đều biết đanh, người sẽ hết lòng giúp việc chẳng luận giá cả đa thiểu. Chư qui vị nào có việc xin chịu khó đến tại phòng việc ở Cholon đường Cây-mai môn bài số 88, ông VAREILLES sẽ bần hạnh mà tiếp rước và sẽ hết lòng lo cho được việc.

Hãng buôn E. HEUMANN

60, đường Mac-Mahon.— SAIGON

Tên đăng dây thép : HEUCO Saigon

Dây thép nói số 268

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG

LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT

Cả trở bán :

Rượu CINZANO Turin

Vermouth, Anti-Spumante.

Hãng PIDWELL Paris

Sữa Condensé sucré «Favorite»

Sữa không đường «Gloria»

MULFORD & Cie Philadelphie

Pastilles à la Menthe :

Mau hướng, Mát tiêm

NICOLAS ROUGIER FILS Marseille

Đồ nhuyễn tơ, vẽi

LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris

Thứ tẩy độc cối nhứt. Giết độc trùng.

Trừ hết sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh

Bán các mùi hôi và dơ

GUILLOT & Cie BORDEAUX

Là thứ rượu mạnh

BOUCHAND PARE & Cie FILS BEAUNE (Côte d'Or)

BORDEAUX Reims

Rượu tốt Bourgogne và Bordeaux

Rượu thường đùng

ELESCA Paris

Đồ ăn bổ

Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mới lần ăn cũ pha với nước sôi.

Hãng LAUTIER Fils Cresse (France)

Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cối

Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.

A. DEJEAN.— CETTE.

Rượu mạnh.

Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan

Vin MOUSSEUX đạo des Bordes

Là thứ rượu Sâm-banh ngon